Массе а мехкий пролетареш, вІашагІкхета!

СЕРЛАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАККХЕХЬАРЧА СОВЕТЕН МИНИСТРИЙ СОВЕТЕН ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера дениз ● ШОАТТА, 12 август, 1978 шу. ● № 96 (5946). ● Мах 2 кеп.

ГІИШЛОНХОЙ СИЙЛЕН ДЕКХАР

КПСС XXV съезден цуьна тІехьарча КПСС ЦК Пленумийн решенеш толамца кхоачашъяра доккхийн бехктокхамен декхараш тІаийцад пятилетка кхоалагІча шера Нохч-ГІалгІай республикерча гІишлонхоша. Уж толамца кхоачашдара шерра социалистически яхь йоаржаьча цар шоай торонехи кхоачамехи бизза пайда а эцаш дикача къахьегама толамашца жоп лу парте XXV съезда, иштта КПСС ЦК Пленумий решенешта. Республикерча подрядни гІишлошъеча организацеша шоай низаца гІишлон-монтажни балхаш дара ворхІ бетта план 104 процент кхоачашъяьй. ПланагІа лаьрхІачул совгІа даьд йиъ миллиони 232 эзари сом мах бола гІишлон-монтажни балхаш.

Укх шерен бІарччача пятилеткан план ханал хьалха кхоачашъяра шерра яхье баьнначи итташ эзараш болча гІишлонхоша, бІаьш йолча бригадаша, участкаша тІагІертта къовсам лоаттабу пятилетка хьалхарча кхаь шера план СССР керда Конституци тІаийца шу дузача денга кхоачашъяра. Цу гІулакха тІадерзадаьд республикерча гІишлонхоша шоай дерриге низаш, кхоачамаш, торонаш. Дукхача подрядни гІишлошъеча организацеша кхетамца вІаштІехьъяьккхай социалистически яхь, гІишлонхой къахьегам, цІенхаштта тоадаьд социалистически яхьа кулгалделга. Шерра шоай балха юкъехувл керда техника, дикагІйола технологи, опыт, индустриальни методаш. ГІишлошъеча техниках, механизмех, балха ханах бизза пайда ийбу, кулгашца деча халача балхашта механизаци ю, къахьегама дисциплина телхаерашцен брак ерашцен лира къовсам лоаттабу.

Шоай къахьегам иштта вІаштІехьбаьккхача республикерча дуккхача подрядни гІишлошъеча организацеша толамца кхоачаши тІехкхоачаши ю пачхаьалкхен плани тІаийца социалистически декхараши. Хьинаре къа а хьегаш къаьстта дика толамаш доахаш хиларца укх шера белгалбаьнна ба Нохч - ГІалгІай гІишлошъеча управлене гІишлонхой. Шоай низаца гІишлон-монтажни балхаш дара ворхІ бетта план 110 процент кхоачаш а еш, цар планагІа лаьрхІачул совгІа даьд цхьа миллионни 864 эзари сом мах бола гІишлон балхаш. Управлене чуйоагІача дукхагІйолча гІишлон-монтажни управленеша тІехкхоачашъю пачхаьалкхен планаши тІаийца социалистически декхараши.

Царех цаІ я дІадахача шера итогех КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК карара кара тела ЦІе байракх енна йола СМУ-7 коллектив. ВорхІ бетта план 106 процент кхоачаш а яь, планал совгІа цо чакхдаьхад 91 эзар сома гІишлон балхаш. Иштта дика къахьегаш ба пачхаьалкхен планал совгІа 72 эзар сома маьха гІишлон балхаш даь бола СМУ-11 гІишлонхой. Соахка ворхІ бетта даьрел 24 процент дукхагІа балхаш даьд цар укх шера. Пятилетка кхоалагІча шера плани тІаийца декхараши дикка тІехкхоачаидеш хиларца белгалбаьнна ба СМУ-3, 6, УМС, «Чечингсельстрой» треста ПМК-557, ПМК-920 гІишлонхой.

Республикерча дуккхача подрядни гІишлошъеча организацеша башха дика къахьегама толамаш а доахаш хьалхашка латта декхараш толамца кхоачашдой а, цхьайолча гІишлошъеча организацеша чІоагІа эсала бу болх. Царех я «Жилгражданстрой» треста СМУ-4, СМУ-5, СпецСМУ-10 гІишлонхой коллективаш. Соахкарчул 23 процент кІезигагІа гІишлон-монтажни балхаш даьд укх шера ворхІ бетта СпецСМУ-10 коллективо. Цу кхаь управлене коллективана ворхІ бетта тІадиса пачхаьалкхен декхар 239 эзар сом да. Иштта эсала болх беш я укх шера «Чечингсельстрой» треста чуйоагІача ПМК-921, ПМК-1066 коллективаш. ВорхІ бетта планагІа лаьрхІачул 181 эзар сом мах бола гІишлон-монтажни балхаш кІезигагІа даьд цар шоай низаца. Цар а уж санна йолча кхыча гІишлошъеча организацеша а тІехьатетта мара кхы а дикагІа хургдар республикерча гІишлонхоша доаха къахьегама толамаш.

Бехказа бала йиш а йоацаш цхьайолча подрядни гІишлошъеча организацей кулгалхоша, общественни организацеша шоай коллективай къахьегам эсала вІаштІехьбаккхарах нийслуш да уж хадданза тІехьаюсарашта юкъе а йолаш, пачхаьалкхен декхар тІадусаш хилар. ГІишлош сихагІа, дикагІа, дІадодар кІезигагІа долаш хилийтара керда торонаши кхоачамаши лехац, пачхаьалкхен план толамца кхоачашъяра шоашта тІалатта бехктокхам боккха хилар кхетадац цар. Шу доалуча хана тІаийца декхараш миштта кхоачашду а хьожаш, уж толамца кхоачаши тІехкхоачаши дара оарцагІбахац цар гІишлонхой.

ГІишлош хьалъяра чІоагІа аьттув болаш ха я хІанз латташ яр. Цудухьа тІехьаюсача гІишлошъеча организацей кулгалхой, общественни организацей сийлен декхар да тІадиса пачхаьалкхен декхараш тІера дІа а доахаш, СССР керда Конституци тІаийца шу дузача денна сийленца накъабахара берриге гІишлонхой оарцагІбахар, шиннкхаь сменагІа цар болх бергбола гІулакх вІаштІехьдаккхар. Капитальни вложенеех, гІишлошъеча техниках, механизмех, балха ханах бизза пайда эцийта беза.

Вай республике кІезига яц бригадни подрядагІа къа а хьегаш гІишлонхой цІейна дог гІоздоахача къахьегама толамашца накъаьякка йола бригадаш. Царех я хІанзлехьа пятилетка хьалхарча кхаь шерен диъ шерен план тІехкхоачашъяь йола Ю. Ф. Никишин, М. С. Астахов, Д. Я. Бабоченко, А.-Г. И. Цечоев, Ш. М. Хаджиев, Е. А. Панков, кхыбараш керте латта комплексни бригадаш. Цар опыт, дикагІйола методаш шерра йоаржае еза ерригача гІишлошъеча бригадашка.

Общественни организацеш, халкъа тІахьожама групаш, комсомольски прожектораш декхарийла я гІишлошъеча нийслу кхоачамбоацараш гуча а доахаш, уж цІендаь дІадахара гІишлонхой оарцагІбаха. Къахьегамен производственнии дисциплина телхаерашца, брак ерацца лира къовсам лоаттабе беза хІара производственни участке.

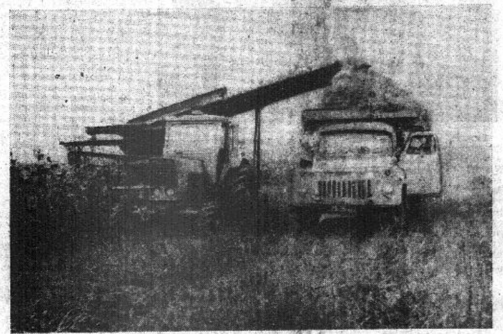
ТІехьаюсаш гІишлон организацеш ца хилийтара хадданза тІахьожам лоаттабе декхарийла я парте горкомаш, райкомаш, юххьанцара партийни организацеш. Беча балхага хьежжа аккордни аккордно-премиальни системагІа алапи тергдолаш гІулакх вІаштІехьдаккха деза, шерде деза бригадни подрядагІа къахьегача бригадий мугІараш. ЦІенхаштта тоаде деза гІишлонхошта, заказчикашта, поставщикашта юкъера бувзамаш, материально-технически Іалашо елга. Халача балхашта ма-могга дукхагІа механизаци яр санна дола бехктокхаме декхар тІалатт инженерно-технически болхлошта. Цхьа гІишло хьалъяь а ялалехьа кхыйола гІишлош хьалъеча материальни, къахьегама, финансови ресурсаш дІа-юха хьежаелга цІендаь дІадаккханза даргдоаца гІулакх да.

КПСС ЦК июльски (1978 ш.) Пленума решенеш кхоачаш а еш, йиллача хана хьалъяьяханза яргьяц колхозашкара, совхозашкара хьайбай комплексаш, птицефабрикаш, культурно-бытовой гІишлош, кхыдола гІирсаш.

СССР керда Конституци тІаийца шу дузача денга объекташ йиллача хана эксплуатаце дІаялар, пачхаьалкхен плани тІаийца декхараши толамца кхоачаши тІехкхоачаши дар хІара гІишлошъеча организаце коллектива сийлен декхар да. Цу гІулакхашта тІехьа сухалбе, гІишлонхой!

ДОАКЪАР ІАЛАШДАРА СУХАЛБЕ!

Ю АВГУСТЕ ДІАДОЛАДАЬД ДЕКАДА

ТІатеІІа доакъар Іалашдеш ба Надтеречни района «Кругловский» совхоза кхаш леладераш. Доккхача хьинарца силос Іалашъеш я Гиноев Адам керте латта кхоалагІа мехотряд. ХІанзле 800 тонн силос лаьттагІа еллай кругловцаша.

СУРТА ТІА: силос Іалашъеш ба механизатораш.

И. ПЛИЕВА сурт.

СОАХКАРА ГІАЛАТАШ ЦА ХИЛИЙТАРА

Сихача темпашца кийчдеш латт общественни хьайбашта доахан толамца Іангара дахара эша доакъар. Из гІулакх Сунженски районе мишта лел дувц укх деношка цига хиннача тха рейдови бригадо.

ДІадахача шера 7500 сом гаргга ийцар совдаьннача доакъарах Ленина цІерагІарча колхово. Цул совгІа укх шера юхейнсай 250 тонн йол.

Укх шера кхы а доккхагІа дола декхараш оттадаьд шоашта хьалхашка колхоза доакъар кийчдераша. Хьакха, хьайбаш латтача фермашта хьатІая, холаш ле, кІоагашка Іочуйолла еза йол — 317 тонн, сенаж — 1000 тонн, ча — 2200 тонн, силос — 6 эзар тонн.

Цу балхашта вІашагІъелла а хьинаре къахьегаш а я боахаме производства опытни командир Алти Бахарчиев керте латта уборочно-транспортни, доакъар кийчду отряд. Цунна юкъе я 3 кира, 4 мангал хьокха машина, холашдергаш, волокушаш, йолхьалохьаергаш, кхыйола техника. Уж лелаеш ба ткъаьх дикагІбола колхоза механизатораш.

Мангала араьлар отряд районе эггара хьалхарчарца. Июнь бетта чубера ежевица, овсяница, тимофеевка, пырей яхача дуккхача шерашка тІаювла баьцаш вІашагІъяь йийнача 188 гектар долча лаьтта тІара «баьццара» хьувкъам. ХІара гектаро 30 центнерга кхоачаш кийча йол елар. Цунах ерригнех фермашта хьатІа а уваш аргІаш даьд, йол кийчъяра шин шера план кхоачаш а еш.

Из дерригa хьадийцар тхона цхьоалагІча тракторни бригаде долхаш колхоза председатела Чилаев Шуде. Наькъо гола тоххашехьа гучайоал Іалаьмате йоккха мангал хьекха майда. Итт ди хьалха форд мо латтар укхаза баьццара суданка. Из хьекхай. ХІанз укхаза ба ший йолхьалтІатувсача машинаца Итаев Лема. холашдераш Жамалиев Татеи Коврасв Джамили. АргІа даь бовла боахк уж. Мангала арабаьлча деиз цхьан болх беш ва уж кхоъ. Цар гІулакхаш дика лел. Кхычахьа а даьд цар аргІаш. хІаранеца 250 тонн доакъар хургдола пхи аргІа даьд цар укхаза бахкалехьа аьлахи чахи.

— Іалаьмате чІоагІа раьза хинна тІаийцар тха колхозе къахьегараша КПСС ЦК июльски (1978 шера) Пленума решенеш. хІаьта царех шоаш дІаходергдарий программа лерхІаш а ба, — йоах Итаева. — Доакъар хьайбаш леладелга толамца дегІаахара кІийле я. Оаха дерригa даьд хьайбаш диза а долаш Іангара дахара.

Лакха овсарле йолаш болх бара новкъостал ду социалистически яхьо. ШоллагІча тракторни бригаде, масала, Эльгукаева ИбрахІамеи Висаев Заьлмахаи мангал хьокхача 150—200 процент кхоачашйора дийнахьара нормаш. Дика бу болх хьекха

РЕЙД

баьццара масса фермашка дІаувзаш волча Ахмадов Мохьмаден цун новкъостийи лафеташа. Ерригa транспортни единица пхиъ я укхаза. Массане сайца ца латташ, беркате болх бу цар.

Берригнеша я дакъа лоац цар толам боккхача. Боахамо хІанзлехьа а кийчъяьй планах лаьрхІачул дукхагІа йол, Іалашъяьй 1164 тонн эггара дикагІйола сенаж. ХІанз ялат чуйицача кхашкара ча хьагулдеш латт. Из кийчдаьд 800 тонн. Колхоза доакъар кийчдераша хІанз де лерхІар да тІаийца декхараш кхоачашдар. Уж кхоачашдара 310 тонн хьоар даккха деза баьцах. Цхьабакъда халонаш а нийслу.

ДІадахача шера «Сельхозтехника» Сунженски объединене дІа - юха лелача механизированни колонна АВМ-0,4 яха баьца хьоар кийчду агрегат оттайир колхозе. Дийцар дар цу ханнехьа из болх бейолайолийтилга. Цхьабакъда из динзар, хІана аьлча объект электропередача линех дІахотта езаш хиннача Грозненерча № 66-ча механизированни колонна ший декхар кхоачашданзар. Цудухьа агрегат тахан а тІехьа болх беш яц.

Дика вІаштІехьдаьха ду «баьццара» хьувкъам чубара балхаш «Коммунизмага бода никъ» яха колхоза доакъар кийчдераша. Укхаза эффективно пайда эц мангал хьокхача техниках. Хьаьй комплексни отряд. ХІанзлехьа кийчдаьд ши эзар тонн гаргга витаминни хьоар, из планах кийчде лаьрхІа хинначул кхозза хІана дац аьнна дукхагІа да.

Из новкъадале а, Сунженски района дерригача боахамий доакъар кийчдераш бац хаоттам дика латтача хана хІара балха сахьатах пайда эца, уж балхаш лакхача темпашца чакхдаха ховш. Масала, ЦІеча Эскара цІерагІча колхозе шин беттен ах беттен кийчъяьй ерригa 153 тонн йол, из планах лаьрхІа хинначун 10 процент мара яц. Лоалахарча XX партсъезда цІерагІча колхозе а из хьал да. Укхаза план 1000 тонн йолча кийчъяьр 320 тонн мара яц.

МалагІа да тІехьабисара бахьан?

Проблема къоастаяра гІулакх формально леладар. Нагахьа санна болх дика латтача боахамашка баьцаш чуэцара ипатовски метод къоабал а яь тІаийца яле, вокхазахьа из теркал а ца еш йитай. XX партсъезда цІерагІча колхозе тІеххьарча ханналца дІахьожаянзаяр доакъар кийчдеча звеношта машинаш. Механизаторашта дІадовзийтадацар социалистически яхьа хьалаши баьча балхах лури.

— Цунга хьажа кхоадеча дар тхо, ялат чуэца ма дезари, — яхаш кулгаш дІа — юха ухийт колхоза председатела А. И. Кириллова.

ХІаьта цецвала хІама а дий-те из, нагахьа санна XX партсъезда цІерагІча колхозе цун председатела А. И. Кирилловна а, колхоза керттерча агронома А. Я. Левашовна а шоай доакъар кийчду техника бокъонца мелий а ца ховш хилча, хІаьта политически организаторски болх укхаза ши-шегІа лелаш хилча, моральни стимулаш геттара йицъенна а хилча.

Республике доакъар кийчдара балхий месячник хиннача хана рейдови материала тІа чІоаггІа критика яьяр цу боахама; амма, гучох, кулгалхоша йоаггІашйола выводаш яь хиннаяц цунах.

Дукха хувцаденна хІама доацаш из сурт да дуккхача кхыча боахамашка гушдар а. Царех нонагІдарашка аханел совгІа йола доакъар кийчду техника болх беш яц, буц овлан тІа йокъалуш латт, дикал лохлу. ХІаьта дІадахача шера Іай доакъар тоъаш мича дар XX партсъезда цІерагІча колхозе, январь бетта из кхоача а денна, хало ма эзарий цига хьайбаша. Цудухьа хьайбаш доври, продукци лохьялари бахьан долаш 900 эзар сом зе ма хиларий Бакъахьа хургда боахама кулгалхошта из дагадохийтача, хьанна хов укх шера а цу тайпара хІама нийслой.

Рейдови бригада:

А. АУШЕВ,
Сунженски района юрта боахама управлене керттера зоотехник,

М. МАЗИЕВ,
«Грозненски рабочий» газета соб. корр.,

А. САГОВ,
тха соб. корр.

Хьайбашта кхоачам хиллал...

Цхьан шеран ах шеран хьайбаш кхаба кхоачам хиллал доакъар Іалашде, планаш кхоачаш а тІехкхоачаш а яра тІехьа яьржача яхье хьинаре дакъа лацара хьакъехьа республика юрта боахама берригa къахьегамхой тІахьехаш кхайкарал дир Грозненский района «Первое мая» яхача колхоза колхозхоша. Шоаш инициатораш хилара тарра цхьан шеран ах шеран кхоачам хиллал хьайбашта доакъар кийчдеш ба цу боахама къахьегамхой.

Доакъар Іалашдара лаьрххІа бригада вІашагІъеллай колхозе. Цунна кулгалдеш ва Серебряков Георгий Евлантьевич.

Цу бригаде силоса лаьрхІа хьокхаш я 440 гектар тІара гидуаргаши хьажкІаши цхьана. Из доакъар кийчдеча болх беш йиъ силосни комбайн я. Дийнахьа 150—160 тонн силос кийчъю цар. Цул совгІа ялат хьокхаш йоаххача комбайнашта тІехьа чах аргІаш даьд цар.

Цига болх беш йиъ агрегат я. Стогометатела тІа дика толамаш доахаш хьабоагІа болхлой Далаев Іайнди, Закаев Мовлад, Джамалдинов Мовлад, кхыбараш.

Дийнахьа шоай нормаш цар кхоачашъю 140—150 процент. АргІаш деча ча дІатІакхухьаш дика къахьегаш ба болхлой Байзатов Ваха, Арсанукаев Мухьмад, Абдулхаджиев Іадлан, кхыбараш.

Доакъар цІенен дикен кийчду цар. ХІанз гидуаргаши хьажкІаши цхьан хьокхача хІара гектара тІара 150 центнер силос йоал. Доакъар кийчдерашта юкъе ди тІехьагІа шерагІа яржаш латт социалистически яхь. Цу яхьо доккха гІо ду балха толамаш совдахара. ХІара механизатор, болхло гІерт ма-хула дукхагІа доакъар Іалашде, хьалхара моттиг яккха.

Доакъар кийчдеча социалистически яхье лакхара толамаш доахаш хьавоагІа бригада толашагІа вола механизатор Магомадов Шамсуддин.

— МоллагІа шийна тІадилла гІулакх тешшаме кхоачашду цо — йоах бригадира Георгий Евлантьевича.

Иштта овсаре къахьег механизатораша Локтев Николая, Хуторский Ивана, Исленьтьев Александра, кхыбараша. Шоай дийнахьара нормаш цар кхоачашъю 120—140 процент.

Болхлой хьинар геттара айдаьд КПСС ЦК июльски Пленума решенешеи, цу Пленуме КПСС ЦК Генеральни секретара Л. И. Брежнева яьча докладои. ХІара механизатора ховш да укх шера шийна хьалхашка латта декхар сийленца кхоачашде дезилга. Цудухьа ерригa шоай торонаш тІаерза а яь иттлагІча пятилетка кхоалагІча шера тІаийца декхараш толамца кхоачашде лерхІ цар.

Ш. ОСМАНОВ.

Нохч-ГІалгІай АССР Министрий Советеи облсовпрофеи

КОТБАЬННАРАШТА — СОВГІАТАШ

1978 шера хьалхарча ах шера совхозаша, юрта боахама кхыча предприятешеи организацешеи лелаьча социалистически яхьа итогашка а хьежа Нохч-ГІалгІай АССР Министрий Советои облсовпрофои СОЦАМ БАЬБ:

1. Социалистически яхье котъяьннарг а лаьрхІа НГІАССР Министрий Советеи облсовпрофеи карара кара тела ЦІе байракхи хьалхара ахчан премии 2300 соми хьожадолда дулх даккхара план 112 процент, тха даккхара план 112 процент, пачхаьалкхенга дулх дохкара план 149,7 процент, зачет дозала дола тха дохкара план 143 процент кхоачашъяьча а, план 6 килограмм мара йоацача хІара устагІанна тІера 6,61 килограмм тха даьккхача а, къахьегама овсарле 109 процент лакхъяьча а Шелковской района «Шелковский» яхача госплемзавода коллектива.

2. ШоллагІа моттиги шоллагІа ахчан премии 1700 соми хьожадолда дулх даккхара план 108 процент, шура яккхара — 127 процент, пачхаьалкхенга дулх дохкара план 120 процент, шура йохкара — 112 процент кхоачанъяьча Урус-Мартановски района Мичурина цІерагІча совхоза коллектива.

СИЙЛЕ ХИЙЛА ЛАХЬАЛАШТАРИЙ!

ЮРТА БОАХАМЕ

Доакъар Іалашдара республика районаша, колхозаша, совхозаша лелаеча социалистически яхье 1-ча дениз 7-ча августага кхаччалца даьча балхий итогаш яьй. Котъяьннарг а лаьрхІа республикански газеташ тІа чІоагІдаьча сийлен Улга тІа яьхай:

Районаш:

ГРОЗНЕНСКИ,

сезон йолаелча дениз шера планах 71 процент йол, 33 процент витаминни баьца хьоар, 44 процент ча Іалашдаь. Цу отчетни кІирагІа йол Іалашъелга 5 процент, ча — 40 процент тІакхийттад.

НАУРСКИ,

сезон йолаелча дениз шера планах 74 процент йол, 31 процент витаминни баьца хьоар, 73 процент ча Іалашдаь. Цу отчетни кІирагІа йол Іалашъелга 5 проценти ча — 40 проценти тІакхийттад.

Белгалдаьккхад доакъар Іалашдара даькъе ГУДЕРМЕССКИ, НОЖАЙ-ЮРТОВСКИ, ШАЛИНСКИ районий боахамаша дика балхаш даь хилар.

Боахамаш:

Грозненски района «ЦхьоалагІа май» колхоз;
Грозненски района «Загорский» совхоз;
Наурски района «Россия» яха колхоз;
Наурски района Ленина цІерагІа колхоз;
Гудермесски района «Терек» яха совхоз;
Ножай-Юртовски района А. Шерипова цІерагІа колхоз;
Ведeнски района Орджоникидзе цІерагІа колхоз;
Шелковской района Ленина цІерагІа колхоз;
Шелковской района «Коммунизмага бода никъ» яха колхоз;
Ачхой-Мартановски района «Самашкинский» яха совхоз.

ПРОМЫШЛЕННОСТЕ

1978 шера план кхоачаши тІехкхоачаши яран производства эффективности балха дикали лакхъяра гІехьа лоаттабу къовсам чІоагІбаран промышленносте, транспорте, бувзаме 1978 шера ворхІ бетта районашта, предприятешта, организацешта юкъе яьржача социалистически яхьа итогашка а хьежа КПСС обкома бюрос, Нохч-ГІалгІай АССР Министрий Совето, облсовпрофо, ВЛКСМ обкомо соцам баьб хьожае

РАЙОНИЙ ХЬАЛХАРЧА ГРУППЕ ГІОЛЛА:
ХЬАЛХАРА МОТТИГ
Шалински,
ШОЛЛАГІА МОТТИГ
Грозненски районашта,
Районий шоллагІча группе гІолла:
ХЬАЛХАРА МОТТИГ
Ачхой-Мартановски района.
Урус-Мартановски, Октябрьски, Назрановски районаша дика болх баьлга белгалдоаккхалда.

ОБЪЕДИНЕНЕШТА ЮКЪЕ:
ХЬАЛХАРА МОТТИГ
Шурий промышленноста объединенена,
ШОЛЛАГІА МОТТИГ
«Промавтоматика» Іилман-производственни объединенена.
КХОАЛАГІА МОТТИГ
«Севкавнефтегазпереработка» промышленни объединенена,
Промышленноста, транспорта, бувзама предприятешта юкъе:
ХЬАЛХАРА МОТТИГ
Горячеводски УБР,
Карабулакски УБР,
ацетонови завода,
ГІ. Ахриева цІерагІча «Электроинструмент» завода,
Объединенни Грозненски ТЭЦ-а,
Грозненски экспериментально-механически завода,
дулха комбината,
Шелковской мехлесхоза,
пассажирски транспорта Грозненски объединенена,
Грозненски междугородни телефонни станцена.
ШОЛЛАГІА МОТТИГ
Старогрозненски технологически транспорта управленена,
СССР 50 шу дизара цІерагІча химически завода,
«Красный молот» завода,
Восточни электросеташта,
«Чечингобувьбыт» объединенена,
«Ачалуки» яха минеральни хиш деча завода.
КХОАЛАГІА МОТТИГ
«Грознефтегаз» яхача нефтегазови управленена,
В. И. Ленина цІерагІча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода,
«Трансмаш» завода,
«Чечингшвейбыт» объединенена,
Грозненски маькха комбината,
Ермоловски леспромхоза.

НОВ. А. И. ГУЖОВНА РСФСР ІИЛМАНИ ТЕХНИКАН ЗАСЛУЖЕННИ ДЕЯТЕЛЬ ЯХА СИЙЛЕН ЦІИ ЯЛАРАХ ДОЛА

РСФСР ЛАККХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

УКАЗ

Мехкдаьтта промышленности даькъе дика хІамаш карагІдувларах а дуккхача шерашка Іилман-педагогически балхаш дарах а **РСФСР Іилмани техникан заслуженни деятель** яха сийлен цІи лойла технически Іилмай доктора, профессора **Гужов Александр Ивановича** — академика М. Д. Миллионщикова цІерагІча Грозненски мехкдаьтта института кафедра заведующена.

РСФСР Лаккхехьарча Совета Президиума
Председатель **М. ЯСНОВ.**

РСФСР Лаккхехьарча Совета Президиума
секретарь **Х. НЕШКОВ.**

г. Москва,
10 август, 1978 шу.

ВАЙ ГОРОДАШИ ЮРТАШИ ХОЗЪЕШ ЭРГАЙОАХАРАШ

КЕРДАЧА КОТАЛОНАШКА

Коммунистически партеи Советски правительстваси чIоагIа йоакхо ю капитальни гIишлош хьалъяра долча дешашта. КПСС ЦК Генеральни секретара, СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатела Л. И. Брежнева аьннад, капитальни гIишлош хьалъяр керттера проблема я аьнна, хIана аьлча халкъа боахам дегIабоалабара йолча хьалхарча плане латт из. КПСС XXV съезда, цунна тIехьарча КПСС ЦК Пленумаша, иштта Леонид Ильич Брежнева яьча указанеша дIадехарашка хьежжа Нохч-ГIалгIай областной партийни организаце хадданза тIахьожам лоаттабу гIишлон индустре база сиха дегIайоалаяра, прогрессивни методаши, боламаши юкъедоаладара, мехкдаьтта, мехкдаьтта химически, яйгача, кхачан промышленноста предприятешта реконструкци яра, гIишлошъеча индустриализации механизаци яра, Грозне Орловски «непрерывка» юкъейоалаяра дешашта, лоархIаме халкъбоахама объекташ эксплуатаце дIаялара, нака чубаха цIенош хьалдара программа кхоачашъяраи хьалъю гIишлош дикагIа хилийтараи шерра социалистически яхь а йоаржаяь 1978 шера план толамца кхоачаши тIеххкхоачаши яйтара. Цох хьахиннар дика да. Республикерча гIишлошъеча организацеша шоай исторе чухь духхьашха 1977 шера кхоачашйир подрядни балхий пачхаьалкхен план, 1976 шера даьрел кхо процент дукхагIа хилар кхоачашдаь подрядни балхаш. ПланагIа лаьрхIачул совгIа пайда ийцар цхьа миллион гаргга сома пачхаьалкхен капитальни вложенеех, эксплуатаце дIаелар хьалъяь ца йоалаш гаьна яьнна хинна цхьайола производственни, социально-культурни объекташ.

Республикерча гIишлон индустре предприятеша а хоадам боллаш дола къахьегама толамаш даьхад. Хьалха дIадахача шерашка царна юкъе пачхаьалкхен план кхоачаш ца еш 5 — 6 предприяти хиннаяле, дIадахача шера план кхоачаш ца еш йисар Нохч-ГIалгIай цементни завод мара хиланзар. Укх шера хьалхарча ах шера плани тIанйца социалистически декхараши толамца кхоачашдаьд стройиндустре предприятеша.

КПСС ЦК декабрьски (1977 ш.) Пленуме доклад еш Леонид Ильич Брежнева аьлар: «Производства эффективность лакхъяра, 1978 шера план толамца кхоачашъяра дола лоархIамегIара хьалаш да вай балха дерригача боарамашка, ерригача участкашка организованности дисциплиней хилийтар». Тахан вай боккъонца ала йиш йолаш да партийни, профсоюзни, комсомольски организацеш, гIишлошъеча организацейи боахамийи кулгалхой цу принципагIа болх бе гIерташ ба аьнна.

ДIадахача шера хьалъяь а яьха болх бе йолаялийтай дукха лоархIаме гIишлош. Царех я Н. Анисимова цIерагIча заводера каталитически реформинга установка, А. Шерипова цIерагIча заводера Г-39/40 яха установка, сменагIа 150 тонн продукци арахеца гормолзаводера низал, цигара берий кхачан цех, цементни заводера мазутни боахам, Грознерча Победа проспектера троллейбуса керда маршрут, 800 моттиг йола республикански драматически театр, 600 моттиг йола Назранера культура ЦIа, Грознера 1200 моттиг йола шерача формата кинотеатр, «Грозненский молочный» совхозера 1200 деттача доаханна лаьрхIа йола хьайбай комплекс, 800 бежана йола «Красное Знамя» яхача совхозера комплекс. МагIалбикера 320 менгий дIаоттабе йиш йола больница, Ведено — 50 менгий дIаоттабе йиш йолаш яр, Шалински района Чир-Юрт яхача поселке 50 менгий дIаоттабе йиш йолаш яр. 1977 шера республика городашкеи юрташкеи керда вахар диллар 20 эзар совгIча саго. Хьалъяьяьхар 15 эзар моттиг йола школаш, ши эзар совгIа моттиг йола деша даха ха йоацача берий учреждениеш, халкъа боахама Iалаьмате чIоагIа эшаш йола кхы объекташ.

1978 шу гIишлонхой, гIишлон индустре предприятей, проектнии монтажнии организацей, иштта дукхача заказчикий-застройщикий коллективаша бIубенна дIадоладаьд. Подрядни балхийн продукци маьхала яккхареи планаш хIара бетта толамца кхоачашъю. Подрядни балхий хьалхарча ах шера план 104 процент кхоачаш а еш, планагIа лаьрхIачул совгIа пайда ийцаб 4 миллион совгIача сомах. ДукхагIйолча подрядни организацеша дикка тоадаьд боахама способагIа гIишлош хьалъелга.

Укх шера цхьаьккха цхьа гIа дIахьалхашкахьа баьккхаб гIишлошъеча. Юххьанца денз капитальни гIишлош хьалъяра план кхоачашъеш хьабоагIа гIишлой. Ах шера план 109 процент кхоачаш а еш, соахкарча ах шераца нийсдича 120 процент кхоачашъяьй из. Заданел совгIа пайда ийцаб 13 миллион сомах. гIишлон-монтажни балхаш дара план 101 процент кхоачашъяьй (соахкарча ах шераца нийсдича 110 процент). планал совгIа пайда ийцаб миллион гаргга долча сомах.

Дог гIоздоаха къахьегама толамаш доахаш гIишлонхой цIейна накъаьяьхкай «Чечингсельстрой», «Грознефтехимремонтстрой», «Чеченингушводремстрой», трестий, № 7 йолча треста ГМУС-а, «Центрспецстрой» треста СУ, Нохч-ГIалгIай гIишлошъеча управлене СМУ-11, СМУ-7, «Чеченингушводстроя» ПМК-7, «Чечингражданпроект» института, Нохч-ГIалгIай гIишлошъеча управлене Грозненски аьшкбетона конструкцей завода, «Чечингушводстроя» Аргунски аьшкбетона изделей завода. Нохч-ГIалгIай карьероуправлене коллективаши Д. Я. Бабоченко, Ш. М. Хаджиев, П. П. Черепнин, А. М. Азимов, А.-Г. И. Цечоев кхы дуккха бараш керте латта бригадаши. Укх шера боккха гIа дIахьалхашкахьа баьккхаб Нохч-ГIалгIай гIишлошъеча управлене (начальник Э. Э. Исмаилов, парткома секретарь В. Н. Попов). Дуккха шераш хьаийцача духхьашха кхоачашъяьй цо ший низаца гIишлон балхаш дара план, хIаьта ах шера юкъарча боарамех ший низаца гIишлош хьалъярен план тIеххкхоачашъяьи цо.

ДикагIйолча коллективай, бригадай, гIишлонхой опыто къаьгга хьахьокх пачхаьалкхен плани тIанйца социалистически декхарашн толамца кхоачаши тIеххкхоачаши дара мел эша торонаш йолаш хилар.

Дукха ха йоаццаш хиннача КПСС ЦК июльски (1978 ш.) Пленуме чIоаггIа теркам тIабахийта дийцар юрташка капитальни гIишлош хьалъелга тоадара дола дешаш. Цу Пленуме ше доклад еш Леонид Ильич Брежнева белгалдаьккхар юрта боахам дIахо дегIабоалабара йола йоккха программа толамца кхоачашъяр капитальни гIишлош хьалъяр вIаштIехьдаккхарах хоадам боллаш тийша хилар. Парте аграрни политика лоархIамерча даькъах цаI да хIанз юрта гIишлош хьалъелга дегIаккхувлар.

КПСС ЦК мартовски (1965 ш.) Пленум хинначул тIехьагIа вай республике дукха оалхаш даьд юрташка гIишлошъеча организацеи цар индустриальни базийи низаш дегIаккхувлара. Цу юкъа «Чечингсельстрой» треста коллективе шозза дукхагIа, «Чеченингушводстрой» гIишлошъеча управленеи «Чечингколхозстрой» объединенеи коллективашка кхозза дукхагIа дегIаденад деш дола гIишлон балхаш. ВIашагIъеххкай керда организацеш. Царех я «Чеченингушводремстрой» трест, юрта боахама министерствера къаьст-къаьста йола гIишлон подразделенеш, «Плодопром», «Птицепром» тресташкара, «Консервплодоовощ», «Чеченингушвино», «Сельхозтехника» объединенешкара гIишлон организацеш.

Укх тIеххьарча хана республикерча берригача гIишлонхоша санна шоай планови заданеш толамца кхоачашъю юрташкарча гIишлонхоша а. Укх шера хьалхарча ах шера цар планал совгIа кхоачашдаьд цхьа миллион совгIча сома маьха гIишлон-монтажни балхаш.

Цхьабакъда республика юрташка гIишлош хьалъеча хIанз а тIехьа долаш да КПСС ЦК июльски (1978 ш.) Пленуме белгалдаьха кхоачамбоацараш. Юрта боахама госкапвложенейи керттера фондаш болх бе йоланлийтареи планаш кхоачашъяц. Укх тIеххьарча шин шера пайда ца эцаш дисад 19 миллион сом, хьалъяь ца йоалаш йисай 46 миллион сома маьха объекташ. Уж кхоачамбоацараш дIададахара деррига низаш тIадерзаде деза юрташкарча гIишлонхоша.

Республикерча промышленносте, юрта боахаме капитальни гIишлош хьалъеча, иштта социально-культурни гIишлош хьалъеча доккхий декхараш хьалхашка латт. Хьал а яь болх бе йолаялийта езаш я В. И. Ленина цIерагIча заводера ЭЛОУ-АВТ, А. Шерипова цIерагIча заводера ВТ яха установкаш, цементни заводана лаьрхIа «Мамышасты» яха карьер, реконструкци е езаш я «Красный молот» заводера цхьайола объекташ, Назрановски районерча «Октябра 40 шу» яхача совхозера 800 бежана лаьрхIа йола хьайбай комплекс, Ножай-Юртара больница, Грознера бераш ду цIа, кхерах облицовочни плиташ ю Чир-Юртара цех, дукха наха чубаха цIенош, юкъарча образоване школаш, деша даха ха йоацача берий учреждениеш, поликлиникаш, иштта кхыяраш.

ГIишлонхой болх тоабала боларо бIубеллийт партеи правительстваси хьалхашка оттадаь декхараш толамца кхоачашдергхиларах.

Е. ТУМСОЕВ,
КПСС Нохч-ГIалгIай обкома гIишлон отдела заведующи.

«Жилгражданстрой» треста СпецСМУ-10 шоллагIча участка гIишлонхой бригадаша шерра социалистически яхь йоаржаяьй укх шера тIанйца социалистически декхараш ханал хьалха кхоачашдара. Цу яхье хьалхалаттачарех цаI я Прохоров Дмитрий Степановича кулгалдеча монтажникий бригада коллектив. Ленина улицагIа шийттаза вIаштIара даь 71 квартира йола цIенош да цо хьалдеш латтараш. Итт этаж хьалъетта яьннай из. Укх шера цхьоалагIча сентябрга кхачалехьа уж цIенош хьалдетта бала дош деннад бригадерча монтажникаша. Юкъера лаьрхIача 125 — 130 процент шоай сменни нормаш кхоачашъю цар.

СУРТА ТIА: (аьрдехьара аьттехьа) цу бригаде хьалхалаттараш сварщик В. Ткачева, плотник В. Гребелкин, монтажник Г. Акимов.

И. ПЛИЕВА сурт.

Дикача къахьегама толамца шоай цIейна накъабаьхкаб «Чечингиромстрой» треста УДМС гIишлонхой. Цига хьалхалаттачарех цаI я трамвайни наькъаш дехкача участка коллектив. Цо лоаццача хана билла а баьккха эксплуатаце дIабеннаб Свердлова цIерагIча улицагIара трамвайни никъ. ХIанз № 1 йолча трампарке теплотрасса еш я участка коллектив. БархI бетта план хIанзлехьа толамца кхоачашъяьй цо. Къаьстта дика къахьегарца белгалъяьнна я укхаза С. Сантов керте латта гIишлонхой бригада.

СУРТА ТIА: бригадир С. Сантови гIишлонхо М. Тарамоваи.

И. ПЛИЕВА сурт.

ХЬАЛХЛЕ ДIАЕННАЯЦ

Наьсарера ремонтно-гIишлошъю управлени хьаяь дукха ха я, амма лерттIа болх бе дIайолаяла ца могаш лийннай из. Болх беш бола нах каст-каста хувцалора, тоъаш бацар квалифицированни специалисташ — гIишлонхой, каст-каста хувцалора кулгалхой.

Уж деррига кхоачамбоацараш теркал а даь, КПСС Наьсарен райкомо квалифицированни специалист Марзаганов Осман хьожавир тхо долча балха, хIаьта цо лоацца хана кхотайир коллектив. ХIанз тхо доккхал а деш ала йиш йолаш да, иттлагIча пятилетка кхоалагIча шера тIанйца лакхара социалистически декхараш толамца кхоачашдеш да аьнна.

Иштта, июль бетта йола план 105 процент кхоачашъяьй оаха. ПланагIа 88 эзар сома маьха капитальни ремонтни балхаш де дезаш хиннача, оаха даь балхаш 92,6 эзар сомага кхоачаш да. Цу даькъе тхоай низаца кхоачашдаьд оаха план 81 эзар сом долча, 92,6 эзар сома маьха балхаш, вешта аьлча 114,3 процент кхоачашъяьй план. Цхьан сага лоархIаш баь болх планагIа лаьрхIачул 30 процент дукхагIа ба. План 656 сом долча, даь балхаш 856 сома маьха да. Дикка лакхденнад юкъера алапеш а. ПланагIа хила дезаш хиннар 162 сом долча, юкъера лаьрхIача хIара болхлочо ийца алапи 168 сом да е 103,7 процент.

ЧIоаггIа дика а хеташ белгалдоаккх аз плана социалистически декхараш а кхоачашдеча тхоай комплексни бригада хьинаре дакъа лаьца хилар. Тха бригада хьаяь дукха ха я, хIаьта оаха болх бартагIа а бу. Дилла а 150—170 процент кхоачашъю тха барт болча коллективо планаш, хIаьта байнача бетта 350 сом алапи ийцад тхох хIаране.

Дукха объекташ дIаеннай оаха тхоай кулгашца тоа а яь, оценка массаза а тIехдика хул. Са бригада болх баьб «Электроинструмент» яха завод, трикотажни фабрика, маькхъю завод. «Электроинструмент» завода берий яслеш хьалъеча. ХIанз оаха бер Iалаьмате лоархIаме болх ба — районни больницана ремонт еш да тхо. Из болх оаха дика а хоза а чакхбоаккхе, дика хетаргда цу больнице болх бераштa а, цига дарба дайта ухараштa а. Цудухьа чIоаггIа хьинар айденна къахьег оаха, хIаьта объект ханал хьалха ремонт яь яккха декхараш тIа а ийцад. Дикка тIеххкхоачашъю оаха нормаш.

ХIанз тха бригада коммунистически къахьегама коллектив яха сийлен цIи яккхара къовсам лоаттабеш я. Оаха караерзаяьй тхоай профессеца бувзам бола профессеш а, тхох хIаране кизгаш тох, ий Iотох, тховнаш техкарен плиточнии балхаш ду.

Тха бригадаца верригаш а пхи саг ва, амма тхох хIаранена шийфу де деза хов, даьсса хабараш дувцаш ха дIаяхийтац, деррига ду оаха больница лаьрхIача ханал хьалхагIа болх бе йолаялийтара.

20 шу совгIа ха я Астемирова Насапхан соца болх беш йола. Болх бе а доладелар тхо цхьан Акмолински (хIанз Целиноградски) областе, цу хана денз вIашагIа а къаьстадац. Аз Iомайир Насапхан штукатура болх бе, хIаьта хIанз цкъаза сол тIех а ювл из норма кхоачашъяра а, болх дика бу. Цо а караерзаяьй тхоай профессеца бувзам бола профессеш, цунна пенаш хьалдотта а хов.

ИйълагIча разрядах болх беш я тхоцара Дарсигова Кайпа. Дукха ха яц из Орджоникидзера Iо а ена балха эттa, амма хIанзле а шийсий даьккхад цо коллективе. Болх сиха а дика а бу Кайпас, нормаш 120 — 130 процент кхоачашъю.

Июль бетта итогех хьалхара моттиг тха бригадас яьккхай. Иштта болх бу са комплексни бригада иттлагIча пятилетка кхоалагIча шера. Тха девиз я: «Тахан селханарчул дикагIа бе болх, хIаьта кхоана — таханарчул дикагIа». Тхоай традиционни цIей — гIишлонхочун Ди а дика белгалдаьккхад оаха.

Ш. АУШЕВА,
Назрановски ремонтно-гIишлошъяра управлене комплексни штукатурно-малярни бригада кулгалхо.

ЯХЬЕ КОТБАЬННАБ

Къаьстта чIоагIа дог гIоздаьнна дезду укх шера гIишлонхой цIей Нохч-ГIалгIай гIишлошъеча управлене гIишлон организацешта юкъе яьржача социалистически яхье укх тIеххьарча шерашка хадданза хьалха латташ йолча СМУ-7 гIишлонхоша. ДIадахача шера башхадика къахьегама толамаш дахарах КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК карара кара тела ЦIе байракх а луш, СССР ВДНХ Ерригсоюзни сийлен Улга тIа йихьар СМУ-7 коллектив. Из деза совгIат карара ца далийтара доккхий социалистически декхараш тIа а ийца, шоай хьинари низи ца кходеш къахьегаш ба укх шера цу гIишлошъеча управлене гIишлонхой. Цу даькъе цар дика ка а йоал. Цхьа бутт дIабахийтабац цар гIишлон-монтажни балхаш дара пачхаьалкхен плани тIанйца социалистически декхараши дикка тIеххкхоачаш ца деш. ГIишлонхой цIей дездеча укх деношка боккха кхаъ кхаьчар СМУ-7 коллективага город Москвера. Укх шера хьалхарча ах шера социалистически яхье даьхача къахьегама толамий итогаш йнча цунна хьожаяьй СССР «Минпромстроя», профсоюза ЦК карара кара тела ЦIе байракхи хьалхара ахчан премн 50 эзар сомн.

Уж совгIаташ цунна дала а доагIаш денна хилар къаьгта хьахьокхаш да цо доахаш дола къахьегама толамаш. ГенподрядагIа гIишлон-монтажни балхаш дара ворхI бетта план 105,7 процент кхоачаш а еш, планагIа лархIачул совгIа 195 эзар сом мах бола балхаш даьд. Ший низаца гIишлон-монтажни балхаш дара пачхаьалкхен план 106,1 процент кхоачашъяьй цо. Заданел совгIа даьд 91 эзар сома маьха гIишлон балхаш. Къахьегама овсарле лакхъяра план 3,5 процент тIеххкхоачаш а еш, соахкарчул 3,3 процент лакхъяьй из. Цун чотагIа чакхдаьхад планал совгIа мел даь гIишлон балхаш. ГIишлош хьалъярга дIабода мах лохбарах укх шера кходаьд 6100 сом.

ИттлагIча пятилетка кхоалагIча шера тIанйцача социалистически декхарий цхьаккха пункт яц СМУ-7 гIишлонхой коллективо толамца кхоачаши тIеххкхоачаши ца еш. А. Шерипова цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача заводера Г-39-40 яха установна юкъейоагIаш йола парафиновн производство укх шера июнь бетта хьалъянь йисте яккха езаш хиннача, цо из укх шера май бетта пачхаьалкхен комиссе дика оценка а луш дIаелар. ТIанйцача декхарех лаьрхIача бесса шера йиъ лагIча квартале Грозненски аьшкбетона конструкцей заводе еш йола реконструкци чакх а йоаккхаш, итт эзар кубически метр вIашагIхетта аьшкбетона изделеш арахецаргйола низал болх бе йолаялийта лерхI цо. ЛаьрхIа хиннача бесса ше эксплуатаце дIа мел лу гIишлош дикалал чухнахьа оценка ца йолийташ дIалу гIишлонхоша.

Производства эффективности балха дикали лакхъяра шерра социалистически яхь йоаржаяьча цар тIагIертта къовсам лоаттабу кхомбараи хьурматдараи тIехьа а. Цу даькъе тIанйца социалистически декхараш а тIеххкхоачашдеш да. Ах шера тIанйцача социалистически декхарех 4 эзар киловатт-сахьат электроэнерги кхое езаш хиннаяле, кхойир 5900 киловатт-сахьат электроэнерги. Металл кходара задани 112,5 процент кхоачаш а еш, кходир йиъ-ах тонн, тIанйцача декхарех лаьрхIача бесса цхьа тонн цемент кхойир. Хьу кхояра план 105 процент кхоачаш а еш, планал совгIа кхойир ши кубически метр хьу. Иштта болх бар бахьан долаш шера тIанйца хиннача социалистически декхарех планал совгIа пачхаьалкхенна бе лаьрхIа хинна пайда итт эзар сом долча, ах шера баь пайда 12 эзар сом хиннад.

СМУ-7 коллективо доахача къахьегама толамашта юкъе дизза дакъа лоац управленерча рационализатораша. Цар укх шера кийч а яь производствана юкъеяхьа езаш яр шера итт эзар сом пайда бергбола рационализаторски предложенеш. Духхьал ялх бетта цар кийч а яь производствана юкъейоалаьча предложенеша шера беш бола пайда 12700 сом да. ДикагIволча рационализаторех цаI лоархIаш ва прораб Солнышкин Василий Степанович. Цо еннача шин рационализаторски предложене итт эзар гаргга сом пайда бу шера. Дика рационализатор лоархIаш ва прораб Исаев Сайпудин а.

Ши-шегIа хьахиннадац СМУ-7 коллективо доаха къахьегама толамаш. ГIишлонхошта юкъе яьржача социалистически яхьа денна итогаш а еш, уж дIайовзийт массанена. ТIанйца социалистически декхараш мишта кхоачащду хьожаш хадданза тIахьожам лоаттабу общественни организацеша, тIехьабусараштa эшаш дола гIоновкъостал а деш, хьалхалаттараштa тIехьаккхебара оарцагIа боах уж. Бутт чакхбаьлча бIарччача бетта дика толамаш доахаш хьа а ена, эггара дикагIа хьокхамаш долча участкана СМУ-7 карара-кара тела ЦIе байракхи дIа-юха тела приз «Огонек» яха радиоприемники хьожаю. Укх шера кхычунга ца кхоачийташ уж деза совгIаташ леладеш я В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача заводе ЭЛОУ-АВТ яха установка хьалъеш йолча Эгиев Мухьмада кулгалдеча участка коллектив.

Цул совгIа, гIишлонхой материальни безам сов а боаккхаш доаха толамаш дикагIа хулийташ дола гIулакх да аккордно-премиальни системагIа алапи телилга. Берригача гIишлонхоех 81 процент бараш цу системагIа алапи ийдеш ба. Доккха беркат даьннад коммунистически къахьегама сийлен цIи яккхара тIехьарча социалистически яхьах а. СМУ-7 коллективерча берригача гIишлонхоех ахаш гаргга бараш коммунистически къахьегама ударникаш ба. Коммунистически къахьегама сийлен цIи лелаеш я итт бригада, цхьа участок. «Профессех дикагIвар» яха сийлен цIи еннай укх шера ворхI гIишлонхочо. Царех ва каменщик Бычков Иван Никифорович, къахьегама Сийлен кхоалагIча степена орден лелаю бетонщица Сантова Ханипат, бетонщик Сабиров Увайс, кхы дукха бараш а.

ИттлагIча пятилетка хьалхарча кхаь шера план СССР керда Конституци тIанйца шу дузача дента кхоачашъяра шерра социалистически яхь йоаржаяьй СМУ-7 дукхача гIишлонхоша. Шоай декхараш ханал хьалха кхоачаш а деш, хIанзлехьа кхаь шера план ярах рапорт деннад укхазарча бIаь гаргга волча гIишлонхочо, йиъ бригадас. Царех я М. С. Астахов, А. М. Арутюнянц, Е. А. Панков, Ю. Ф. Никишин керте латта каменщикий, слесарий-монтажникий, плотникий бригадаш. Шоай дезача цIейна накъайоагIаш шоаш даьха къахьегама толамаш лаьтI ца долийташ къахьега лерхI цар дIахо а.

Б. КОСТОЕВ.

ГIирсаш хьалдеча — дика материалаш

Керттерчарех цхьа декхар да арахеца продукци ма-могга дикагIа хилийтар. Из ларде а лувцаш производства эффективности балха дикали лакхъяра тIагIертта къовсам лоаттабу Нохч-ГIалгIай гIишлошъеча управленена чуйоагIача Грозненски аьшкбетона конструкцей завода коллективо. Хьалхашка латта декхараш толамца кхоачашдара цо деррига низаш оарцагIа а даьха керда наькъаш лех арахеца продукци ма-могга дикагIа хилийтара.

Республике массанахьа а дIакхоач укхаза арахеца вIашагIхетта аьшкбетоннии бетоннии изделеш, гIишлон маркхал, товарни бетон, асфальт, столярни изделеш, кхыйола продукци. Производстве керда техника, технологи производствана юкъекхуьхаш, Iилман-технически прогресс яра тIехьа къовсам лоаттабеш, хадданза арахеца изделеш эргайоахаш кийчъю продукци дикагIа хилийта гIерт завода болхлой. ХIанз дукха балхаш деш да заводана реконструкци еш. ЖБЦ-1 кхаь пролете кийчъергъя каркасно-панельни зданеш хьалъяра йола «ИИ-04» яха конструкцеш. Индустриальни методагIа школаш, больницаш, административно-бытови корпусаш хьалъяра, заводана еш йола реконструкци чакхъяларга а ца хьежаш, хIанз укхаза кара а ерзаяь арахецаш я цу гIулакха эша конструкцеш.

Вай республике духхьашха «ИИ-04» серех йолча конструкцеех хьалъяьй микрорайонера школа, ЭЛОУ-АВТ бытовой корпус, лаборатории корпус, кхыяраш. Заводана реконструкци еш хиларца дувзаденна вIаштIехьдоаккхаргда централизованни хьисапе арматурен закладни оатхалаши кийчелга. Еррига арахецача вIашагIхеттача аьшкбетона изделех ахаш совгIа яраш — 24 метрови фермаш, пустотни плиташ, ребристи плиташ, балкаш, кхыяраш предварительно-напряженни арматура дIа а йохийташ кийчъеш я. 1976 шера денз заводе хьае йолаяьй 1,2 метр шера йола напряженни пустотни плиташ, изделешта формовани еча цхьаккха тайпа брак нийсъялийтац цу гIулакхо.

Заводе кара а ерзаяь арахецаш я шоаццa массехк тайпа колоннаши ригилеши йола йоккхагIйола аьшкбетонни конструкцеши вIашагIхетта аьшкбетона рамаши. Уж конструкцеш дIа а йохийташ хьалйир мехкдаьтта института керда корпус, КПСС обкома корпус, Ленина цIерагIча улицагIа хьалдаь наха чубаха цIенош, кхыйола объект. ЙоккхагIйола конструкцеш арахеца йолаяро вIаштIехьдалийтар монтажни балхаш массехназа сихагIа кхоачашде, къахьегама овсарле лакхъе, арахецача конструкцей дикал тоае. Арахеца продукци дикагIа хилийтараи дикала тIахьожам лоаттабара йола система эргаякхараи комплексни пятилетни план кийчъяьй заводе.

Уж а кхы а балхаш дарах ткъаь тайпара йолча продукцена дикала цхьоалагIа категори хьожаяра аттестаци е вIаштIехьдаьннад. Завода коллективо хIара шера дакъа лоац гIишлон изделейи конструкцейи дикала долча общественни хьажаре. Иштта къахьегача завода коллективо арахеца товарни продукци шерагара шерага дикагIа хул. Укх шера цхьаккха тайпа рекламаци кхаьчаяц арахеца продукци эсала я аьнна. Из да завода болхлоша гIишлонхой дезача цIейна кийчдаь къахьегама совгIат.

1970 шера денз йолаш я предприятерча ерригача цехаша кийчъеча продукце выставка. Укхаза хьожаш хиннаб республикерча ерригача гIишлошъеча организацей викалаш.

Т. ЗАКОЕВА,
Нохч-ГIалгIай гIишлошъеча управленена чуйоагIача Грозненски аьшкбетона конструкцей завода ОТК начальник.

ИттлагIча пятилетка кхоалагIча шера плани тIанйца социалистически декхараши ханал хьалха кхоачашдара шерра социалистически яхь йоаржаяьй СМУ-8 Уциев Заурбек Исраилович керте латтача шоллагIча гIишлон участка гIишлонхоша. Яхьо кердача къахьегама толамашка кхувл уж. ГенподрядагIеи шоай низаци гIишлон-монтажни балхаш дара ворхI бетта план 102 процент кхоачаш а еш, планал совгIа даьд итташ эзараш сомий маьха гIишлон балхаш. Къахьегама овсарле лакхъяра задани 101 процент кхоачашъяьй цар.

Къаьстта дика къахьегарца белгалъяьнна я укхаза К. А. Поваляев керте латта каменщикий бригада. ХIанзлехьа бархI бетта задани кхоачашъяьй цо. Цу бригаде шоай новкъосташта хьокхам телаш къахьегаш ба каменщикаш Б. С. Коваленко, Р. А. Мадагов, Н. С. Миронова, В. А. Миронов, кхыбараш.

СУРТА ТIА: (аьрдехьара аьттехьа) каменщикий бригадир К. Поваляев, каменщикаш Б. Коваленко, Р. Мадагов, Н. Миронова, В. Миронов.

И. ПЛИЕВА сурт.

Кадраш: балха тIа ленински стиль дIачIоагIъе

ТЕШАМ БОЛАРИ ДЕХА ДОАГIАР ХЬАДЕХАРИ

Кадраш — парте дошо ганз, цунна карагIдаьнна сийлахь-доккха хIама, мах баь варгвоаца рузкъа. Духхьал уж я шоашкара энтузиазм а новаторство а гойташ, общества материальни духовнин вахара ерригача сферашка толамаш доахилга Iалашдераш. Цар кхетамах, лоIамах, хьинарах массаза а ког гIортолга ю парте. Цун генеральни никъ, политически дош чакхдоахараш уж я.

«Кадрай чIоагIа мах бу парте, — белгалдоахар КПСС XXV съездс яьча ЦК Отчетни доклада тIа, — цар творчески торонех теш из, йоакхо еш хьалкхею, кхетам лу царна. Шеко яц, вай кадраша, халкъа хьалхашкара шоай бехктокхам кхета а беш, шоай деррига низаш, знанеш, опыт дIахо а коммунизма гIулакха дIатергхиларах».

Цхьа бахьан доацаш дац КПСС ЦК Генеральни секретара новкъоста Леонид Ильич Брежнева «Юхадийндалар» яхача шийй программни произведене тIа кадрай хьакъехьа сел Iимерза, дас санна дувцаш хилар: «Цу шерашна айса баь болх дагабехача, нахаца сай хинна гIулакхаш дагахьа теркалдича, гу сона, царех даьхкача гIулакхех айса эггара дикагIа лоархIаш хиннар шоаш де беннар цар юкъагIа ца дитар, шоашккара уйла е хар, шоай моттиг йизза лелаяр, нерда-чоа сихха тIаберзар, наьха инициатива шийй ханнахьа теркалъеи хьаллацен хар хиннилга. Белгалдаккха дезаш ва со, уж гIулакхаш, нагахьа санна шоана лойяхь, гIулакхий стиль тахан а тIехьа вайна доллача хIамал чIоагIагIа эшилга».

Лакха идейни кхетам бола, политически профессиональнии говзал йола кадраш хьалкхеяра гIулакха цхьайола опыт Iоаьйй вай города ерригача районни партийни организацешка. Партийни балха, белггала аьлча, хIанзарча хьалашкара парте кадрови политика лостами чулоацами кIоаргга кхетабеш хиларах дика хьокхам гойт, масала, укх тIеххьарча шерашка къона, цхьабакъда хIайзле а тоъал йоккха опыт йолаш вола, дукха ха йоаццаш партийни органашка кхы а бехктокхамегIча балха тIа вахийта А. И. Бабиков керте лаьттача парте Заводской райкомо.

Райкомо хаьдда вIаштIехьбоах шийй болх, экономически культурни строительства ерригача участкашка бокъонца гIулакхаш мишта лел хьож. Иштта хьежа чакхбаьнначули активаца дагабаьначули тIехьагIа мара райкома балха плана юкъехьоц дувца доагIаш, къаьстта уйла тIахийта езаш, хIара денна партийни тIахьожам лоаттабе безаш дола дешаш.

Даим йоакхо ю укхаза нах оарцагIбахарен вIаштIехьбахарен даькъера коллективно кулгалдеча органий — районни комитета пленумийн бюройи, юххьанцарча партийни организацей комитетийн бюройи — лоархIам лакхбара. Цу органий балха юкъе, дувца оттаде лаьрхIа дешаш кийчдеча дакъа лаца тIаоз массе меттера партийнии кхыбола общественнии активисташ, боахамий кулгалхой, Iилмахойи специалисташи, болхлой, тIаккха цу гIулакхо дикка гIо ду къахьегача коллективай вахара еш йола партийни влияни чIоагIъяра, кадрай хьинар айду, чIоагIа бехктокхам хетаргбола уйла чуйоссаю царна.

Белгалдаккха доагIа, алхха райкома номенклатурана чуйоагIаш 500 гаргга должность йоллашехьа а, кадраш цунна дика йовзаш хилар. Чоалханеи бехктокхамеи декхараш къоачашдайта теш царех, дешацеи гIулакхацеи новкъостал ду царна, цхьабакъда нагахьа санна деханза даргдоацаш хилча царгара дизза жоп хьа а дех. Ден повестка тIара Iодалац укхаза кадраш хьахаржара, хьалкхеяра, балхаш тIа дIаннйсъяра дешаш.

Массехк масал ераш да. Отчетно-хоржамий партконференци хинначул тIехьагIа иттазза совгIа райкома бюро дувца уваттадаьд кадрови дешаш. Шоаш баьча балхах райкома хьалхашка отчет елар А. Шерипова цIерагIча мехкдаьтта чакхдоахача завода директор хиннача нов. И. Д. Шевлякова, «Терек» яхача мебельни хьу чакхйоахача производственни объединене генеральни директора нов. В. А. Маринчука, № 1 йолча гIишлой-материалий комбината директор хиннача нов. З. П. Баталова, дуккхача кхыча боахамий кулгалхоша-коммунисташа.

Укх шера апреле кадрови политика хьалахи проблемаехи лаьца цIенхашттан корта болеи къамаьл хилар «КПСС XXV съездо дIадийхарашка хьежжа партийнии пачахьалкхени дисциплина дIахо чIоагIъяра, шоашта тIадиллача гIулакха хьалхара кадрай бехктокхам лакхбара городской партийни организацена хьалхашка латтача декхарий хьакъехьа» КПСС Грозненски горкома II-ча пленумо (1976 ш.) баь соцам кхоачашбара леламах» дола дош дийцача КПСС райкома пленуме.

Кадрай резерваца беш бола болх санна долча лоархIамеча гIулакха тIа дикагIча оагIорахьа хинна лостам гуш ба. ХьалхагIа белгалдаьхадар, из болх, массаза а яхар санна, формально, дIахо цхьанне а цхьаннахьа а хьаллакх ца беш бусаш хиннача «резервистий» спискаш увттаярах кхоачамбеш лелабаь хилар. ХIанз керттерча даькъе дийшаи техкаи баьнна районни масштаберча кадрай резервера нах лакхерча балхаш тIа ухийтаргболаш вIаштIехьдаькkхад гIулакх райкомо. Масала, алхха укх тIеххьарча хана резервера бехктокхамеча балха тIа — парткомий секретаралла бахийтаб нн. А. Н. Цаценко, М. Д. Савранукаев, Ю. М. Кириллов, Г. П. Радченко, Н. М. Чиж, В. И. Емельянов, О. И. Сердюк, райкома промышленно-транспортни отдела заведующелла — нов. В. М. Данилец, орготдела инструкторалла — нов. Т. И. Киргизова.

Бакъахьара гIулакх санна белгалдаккха деза укхаза, резерве латташ вола хIара саг даим райкома теркаме хилар, цун отделашкареи секретарашкареи царна задaнеши порученеши телаш хилар, лоархIамегIа йола мероприятеш кийчъечеи чакхйоахачеи дакъа лоацаш хилар, партийни дешара юкъарча сете е хIаранена къаьста оттаьйча программагIа теоретически практически дешар чакхдоаккхаш хилар. Резервисташа райкома хьалхашка отчет тел язъеча рефератийи шо-шоай лостамагIа даьча тохкамий е балха хьакъехьарча справкайи хьисапе. Из еррига материал вIашагIа а техе, лакхерча балха тIа вахийта кийчвечун личнн делана юкъе дIаюлл.

Райкома хьалхара секретарь хиннача нов. А. И. Бабикова сий деш ала деза, райкома аппарата балха, къаьстта а кадрай резерваца беча балха юкъе ленински стиль яхьара цо дукха къахьийга хилар. Райкоме балха вахале парте Грозненски горкома организационни отдела кулгалдеш вар из, цига а иштта чIоагIа уйла тIайохийтар цо цу дешашта.

Фу эш хьожаши хамбеши лелаю кадраш райкома бюрос, цун болхлоша. Балха тIара гIалаташи кхоачамбоацараши бахьан долаш дизза жоп хьа а дехаш, цунца цхьана, кулгалхо лоарзагIа валара бахьанашта кIоаргга духтIабовла, из ше бакъахьарча наькъа тIа ваккхараи коллективера гIулакхаш тоадараи новкъостал де гIерташ хул уж.

Иштта моттиг нийсъеннаяр, масала, № 7 йолча наькъаш тоадеча-дехкача управлене кулгалхой — ахчан-боахама гIулакхаш чIоагIа толхадаьчен балхара дIабаха а мегаргболаш эггара боккхагIа бола бехк бе боагIаш хинначеи цун начальника нов. Г. П. Олейниковеи керттерча инженера нов. М. А. Тенеткойн. Бюрос, цу новкъосташа харцахьа леладаьча хIамай бе боагIаш бола мах а баь, уж шоай балхаш тIа бита мегаргболаш лаьрхIар, белгалдаьха кхоачамбоацараш дIадоахадургдолаш уж хиларах дог тийша а йолаш. ШозлагIа баьча тохкамо хьахьекхачох, дикагIча оагIорахьа дукха хIамаш хувцаденнад ДРСУ-7 коллективе.

Цхьан хана башха нийса боацаш никъ лаьцабар № 3 йолча ремонтно-монтажни управлене начальника нов. М. И. Гусейнова дерригa доал шийга эцарцен критика хьал ца оттийтарцен. Из партера дIаваккхарах дола дош эттар. Укхаза цIаьхха я теша лаьрхIар райкомо тоъал къонача кулгалхочох. Харцахьа даь хIамаш бахьан долаш боагIаш бола бехк а баь, парте витар из. Нов. М. И. Гусейнова нийса кхетадаьд шийга яьхар, хIанз кхы нийсдалийтац цу тайпара харцахьара хIамаш.

СССР 50 шу дизара цIерагIча химически завода директор нов. Н. Ю. Казюпа, Центральни приборо-ремонтни мастерской начальник нов. С. А. Златерукский, ацетонови завода директор нов. В. Л. Чирков, «Чечингсельстрой» треста автотранспортни контора начальник нов. А. Б. Плиев, СМУ-7 начальник нов. А. А. Турпалов санна бола шоай ха яьккхачен юхамаччахьарчен хIамашца машар хутгбоаца бехктокхаме, инициативни, хьинаре болхлой массе оагIорахьара хьал а лоацаш, райкомо цунца цхьана, шоай декхарех лоархIабеш боаца, шоай гIулакхий критически мах бе ца ховш бола нах кулгалдеча балхаш тIа бита мегаргбац яхача XXV съезда указанеша маяххара, цхьабола кулгалхой во а могабир. Цудухьа шоай гIулакхаш тIара дIабаьхар цхьабола кулгалхой — рынкай управлене директор нов. С. Г. Каспаров, «Грозфоторазнобыт» яхача объединене начальник нов. У. А. Саракаев, А. Шерипова цIерагIча мехкдаьтта чакхдоахача завода директор нов. И. Д. Шевляков, аьшкабетонни конструкцей завода парторганизаце секретарь нов. Г. А. Клевцов.

Кадрай бехктокхам лакхбара гIо ду бетта-бетта хулача «Секретара деноша», «ТIехьабусараш боацаш бе болх» яха ростовчаний почин юкъеяхьара хетаяь хIара кIиркIиранна хула промышленни предприятей кулгалхойи юххьанцарча парторганизацей секретарийи совещанеш санна йолча балха формашеи методашеи, хIаьта иштта единн политдено а.

Райкомо лаьрххIа учет лелаю кулгалдеча кадраех болча коммунисташа общественни балха юкъе дакъа мишта лоац, шоай теоретически боарам лакх мишта бу хьожаш. Районе каст-каста докладаши лекцеши еш 286 докладчико, цу даькъе 50 предприяте кулгалхочо. Iилмаи культураи 23 болхлочо, царна юкъе ва 24 нохчои 11 гIалгIаи.

Лекцей примерни тематика оттаьйй райкомо, интернациональнии атеистически кхетам баларах долча дешашта уйла дукхагIа тIа а йохийташ. «ШариIатах юхедиса хIамаш — Нохч-ГIалгIайчене» яха лекци еш «Грознефтеоргсинтез» яхача производственни объединене медсанчаста терапевтически отделене заведующе нов. Х. Г. Тангиевас, «Советаш — къахьегамхой Iаьдала керда интернациональни форма» яха лекци — цу объединене учебни комбината директора нов. И. Т. Сенченкос, кхычар.

Кхетадеш да, цу райкоме а кадрашца беча балха тIа кхоачамбоацараш хилар. Ховш ма-дарра, дуккхача бахьанех плана гIулакхаш хIанз а низкъала лел дуккха хIамаш кадрех тийша долча А. Шерипова цIерагIча заводе. Дукха ха йоаццаш укхаза кулгалде вайтав къона, хьинар дола инженер нов. С. Н. Хаджиев, райкомо эшшаш дола новкъостал ду цунна. Нов. А. И. Бабикова каст-каста цу предприятера дIадоладора шийй балха ди. Из опыт дIахо хьоргья, дукха ха йоаццаш райкома хьалхарча секретаралла хержача нов. В. А. Куценкос. Цу заводах лаьца массехк соцам баьб райкомо, цун хьакъехьа йоагIаш йола рекомендацеш я лакхе латтача партийни организацей а. ХIанз керттердар — уж чакхйоахилга вIаштIехьдаккхар.

Шеко яц, кадрех тешам болари деха доагIар царгара хьадехари цхьана тар а деш, парте райкомо, юххьанцарча парторганизацеша пятилетка заданеш тешшаме кхоачаши тIеххкоачаши ергхиларах, XXV съезда решенеш толаме чакхйоахаргхиларах.

В. ЛАВРИНЕНКО,
КПСС Грозненски горкома организационно-партийни балха методически совета член.

ДЕКХАРЕХ ДИКА ЛОАРХIАБУ

Пятилетка укх кхоалагIча шера Шалински района «Южный» совхоза коллектива хьалхашка доккхий декхараш латт. КПСС ЦК июльски Пленума решенеш толамца кхоачашъяра ерригa шоай уйла тIаерзаяь, дика къахьегама толамаш доахаш хьабоагIа цу боахама болхлой.

Совхозе кхееэю керттера культураш — баьцадаараши соми ба. Пхи бIаь гектара тIа сом ба. Из кхебеш йиъ бригада я. Бригадашта юкъе яьржача социалистически яхье хьалхара моттиг лелаеш хьайоагIа коммунист Магомадов Хьамзат керте латта цхьоалагIа бригада. Шийна хьалхашка латта декхараш толамца кхоачашду цу коллективо. Къаьстта лакхара толамаш доахаш хьабоагIа болхлой — звеньевой Умарова Совдат, Калимова Маржан, Цикаева Iайна. Сом лелабечарна хьалхашка латт доккхий декхараш. Укх шера паччахьалкхенна дIабала беза планагIа 2830 тонн Iажаш. ХIанз из сом чуэцаш ба. Цар декхар тIайийцад кхо эзар тонн сом бохка паччахьалкхенга. Уж декхараш кхоачашде торонаш йолаш я.

7000 тонн баьцадаараш паччахьалкхенна дIадала лаьрхIад план 5300 тонн йолча. Дика хьувкъаш латт помидораш. План 180 центнер йолча хIара гектара тIара 200 — 250 центнер чуэца шоай карагIдаргхиларах шеко яц совхоза. Иштта дика хьийкъай кхыйола культураш а.

Баьцадаараш кхедеш ворхI бригада я. Царна юкъе шерра яьржай социалистически яхь. Цу яхье хьалхле лелаеш хьайоагIа Абдулкаримов Хьасана кулгалду бригада. Дика хьокхамаш гойташ я Симбаригов Абдулбека, Солтаматов Мухьмада, Шидаев Iусмана кулгалдеш йола коллективаш а. Шоай нормаш даим тIеххкоачашъю цар.

Дика толамаш доахаш белгалбаьннаб болхлой Умарова Кабус, Абусолтаева Тамара, Цикаева Маржан, Джамалдинова Зара. Помидорашта тIеххьара оасар чакхдаьха баьннаб уж. Помидорашта дика Iукал деш къахьегаш хилар болхлой-механизатораш Алиев Оби, Умаров Муса, Каримов Iайнди, Ибрагимов Шарпудин, Магомедхаджиев Илез.

ХIанз дийнахьеи буси помидорашта хий дуллаш да. Цига болх беш бархI догIан, хьисапе хий детта установка я.

Массанена масал гойташ хьабоагIа коммунист Шахбулатов Халат, механизатораш Касумов Рамзан, Шахбулатов Баки. Цар шоай нормаш кхоачашъю 150—200 процент. Йоакхо яьй хий дуллаш боахкача наьха балхацара моральнии материальнии безам совбаккхара: Яхье хьалхара моттиг яьккхача 20 сом лу, шоллагIа — 15 сом, кхоалагIа — 10 сом. Ши смена я болх беш. Социалистически яхьо доккха гIо ду балха толамаш совдаха.

О. ШАДИЕВ.

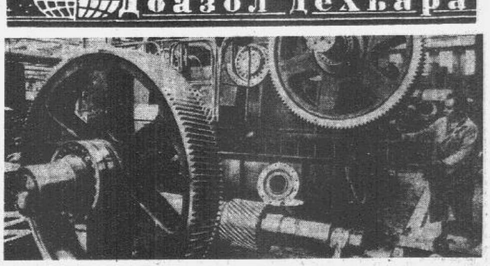
Мехка тайп-тайпарча городашкара гIишлонхой ух Москве, цаI йолча каталога деталех наха чубаха деча кердача серегIча цIеношта монтаж еча къахьегам вIаштIехьбаккхара опыт Iомае.

Дукха ха йоаццаш гIишлонхой группа хилар РСФСР заслуженни гIишлонхо Анатолий Михеевич Суровцев керте латта № 1-ча ДСК № 5-ча комсомольско-кагирхой монтажни управлене бригада болх беш йолча Тихвински улица тIарча гIишлошъеча майда тIа. Массанечул лакхагIа я цун бригада монтажни балхий темпаш. Шин дени шин буси монтаж ю этажа, 32 дийнахьа боал гIишлошъераш ПЧЗ/16 яхача серегIа дола ялхайттазза вIаштIардаь цIеноп хьалдий.

Аьттехьарча сурта тIа (аьрдехьара аьттехьа): № 1-ча ДСК № 5-ча КММУ вокхагIвола прораб А. В. Фомин шоай бригада балхах дувцаш ва Узбекски ССР Андижан яхача города ДСК керттерча технолога М. М. Шайхетунеи город Йошкар-Оларча йоккха панельни цIенош деча треста ВЛКСМ XVIII съезда цIерагIча комплексни комсомольско - кагирхой бригада кулгалхочоа В. И. Зубаревнеи.

С. СТУЖИНА сурт.
ТАСС фотохроника.

Доазол дехьара

ЧССР. Пльзенера В. И. Ленина цIерагIара «Шкода» яха машинашъю комбинат гIулакхаш леладеш я дуьен нтташ долча мехкашца. Цо оборудовани лоаттаю 42 электростанцена, хьалъю доазол дехьа 300 совгIа йоккха индустриальни объект, шийй партнерашта бIаьш комплекташ тайп - тайпара промышленни оборудовани кхухьийт. Къаьстта сиха дегIадоагIа социалистически мехкашца, къаьстта Советски Союзаца леладу гIулакхаш.

СУРТА ТIА: СССР лаьрхIача техникапа монтаж ю.

Сурт ЧТК—ТАСС.

Вай доттагIий гIулакхаш

Вьетнам: Юкъметтерча платора керда вахар

Форда тIара эзар метр гаргга лакхача метте тха бIаргашта хьалхашка эттар гургда аьнна дага ца хинна а Вьетнаме дилла нийслуш доаца а сурт: лоамаш къайладаьлар, цар метта дIаэттар лакха доаца гувнаши шерра баьццара къонхьаши. Гонахьа, бIарг дIа ме кхоач, низ бола дийхка хьунаш ядар, дийхка гаьнехи цунах Iоухача кIувнеи хьаж яр латташ. Наг-нагахьа лакхалга диллача понеш мисcел мара йоацача говрий Iул кхетар, доахана Iулаш а детталора.

Къаьга тайп-тайпара бесаш долаш я торгови лотокаш, царна тIа лепаш да цIеча бесара розаш, сийна бIаргаш хьакъегаду васильки оалача зизаша, дошо бесса лест ромашкаш, урагIдахад клубникий холаш. ЙIайха а шийла а йоацача моттигашка бахача наха дика довзача цу Iалама берката юхце улл чаме хий дола монго, сом, яда курсаш а яь бананаш, цигга кIарцхалаш дола ананасаш, лидже цIе гайдолгаш — дерригa тропикашка тIадоалаш мел дар.

Цу вай юкъерча полосера Iалами йIайха климати шийй тайпара вIашагIъийнача края дIалоац Вьетнама территоре юкъметтигера пхи миллион гектар гаргга лаьтта. Художественни литературе Индокитайски ахгIайрен тхов оал цунах цкъаза, географаша — Юкъметтера плато. Цу лоаман района чуйоагIа Зялай-Контум, Дарлак, Ламдонг яха кхо провинци, мехка эггара кIезигагIа нах бахача моттигех лоархIаш я. Веррига а 20 саг мара кхачац укхаза цхьан квадратни километра.

Хетаргахьа укхаза бахача нахах кхоалагIа дакъа кагийча къамех бола нах ба, царна юкъе эггара доккхагIа лоархIараш зарай, эдэ, лат, бана яха а, кхыдола а кагий къамаш да. Хьалха укхаза доалдеш хиннача колониальни Iаьдалаша а цул тIехьагIа доалдаьча марионеточни режима а халкъа духьалара политика лелаяр бахьан, из район тIехьайиса хилар хIанз а тIехьа хоалуш да экономике а цига бахача наьха вахара боараме а. Тайп-тайпарча къамех бола итташ эзараш дезалаш хIанз а тIехьа сецца бахаш юрташ а йоацаш моттигаш хуьцаш кочевникаш а болаш лелаш ба. Уж аьхке а ух, доахан а леладу, подсечни хьисапе лаьттанцара балхаш а ду. ХIамаш дIае лаьтта мукъадаккхара етта цIераш михьара а яьле маьхерча хьун йоккхий массиваш йоагаш моттигаш хул.

Партеи Вьетнама Социалистически Республика правительстваи дерригa а ду цхьан метте кагий къамаш дахара эша хьалаш Iалашдара. Из дага долаш хьалду наха чубаха цIенош. Иштта хьалъю школаш, культурно-массови болх бара дола цIенош. Мукъабахалехьа моттигерча нахах 90 процент бараш деша а язде а ховш бацар. ХIанз, халкъа Iаьдал этта кхо шу даьнначул тIехьагIа, каьхат ца ховлга керттерча даькъе дIадаьккхад. 1977 шера Далате хьайийллай шиъ вуз, цар кийчъю Iилма-технически кадраш ерригача Юкъметтерча платона.

Из лоаман район боккха лоархIам болаш хилар мохк мукъабаккхара историе. Укхаза партизански базашка вIашагIтехар патриотически низаш. 1975 шера бIаьсти Буонметхуота цар яьча атакаца дIадоладелар «Операция Хо Ши Мин» яха беррига мохк марионеточни режимахи океанал дехьарча из ткъама кIаллаьца лийтарехи мукъабаккха лаьрхIа хинна исторически тIемаш.

Мукъадовлалехьа Юкъметтерча плато дерригa оахаш хинна лаьтта итт эзар гектарага дIакхачацар, дIаювра гевеи, чайи, кофии. Халкъа Iаьдало цу сахьате декхар оттадир укхаза боккха социалистически боахам хьабе аьнна. ХIанззалца ганза йола планаш кхоачашъе эггара хьалха болабеннараш Юкъметтера плато мукъаьккха салтий бар. Цу декхарах уж лоархIабир. Цар хьайир юрта боахам дегIабоалабара база, хьалйир укхаза баха боагIаргболча наха массехк нах баха моттигаш, кочевникашта дола цIенош. Иттазза дукхагIа хилар гидротехнически сооруженей сеть. Цунца цхьан воински подразделенеша карадерзадир 11 эзар гектар совгIа дола лаьтта. Юкъметтерча плата дуккхача районашка духхьашха болабеннаб хиш дехкача лаьтташка дуга де, хIаьта цу культура хьувкъам укхаза шаьрача ядача районашкачул лохагIа а бац.

Шерра дIадоладаьд укхаза баьх дола лаьтташ карадерзадара балхаш. Духхьал 1977 шера укхаза аьхар 60 эзар гектар эрий даьдаи хьу тIера дIаяьккхаи лаьтташ. Баьш карадерзадарен гидротехнически сооруженеш хьаярен балхаш эггара халагIдарех да. Цудухьа эш Юкъметтерча платона керда болхлой низ. Укхаза хIанзлехьа, хьаяьй массехк керда экономически район. Цхьабакъда керда бахархой хьатIаухаш латт хIанззалца нах баханза йолча моттигашка совца. Укхаза баха ух беррига къахьега могаргдолчарна балла болх боацача, нах дукха болча районий городашкареи юрташкареи нах.

ХIара моттигера Iаламеи климатически хьалаш теркал а деш увттаю укхаза специализированни боахамаш дахкара планаш. Иштта, Ламдонг яхача провинце керттерча даькъе доахан лeладергда. Зялай-Контум яхача провинце лаьтташ кхачан культурашта къоастаду, укхаза а хургья гевеи кофен плантацеш. Дарлак яхача провинце дуга хургда.

Лоаман фо, дийхка хьу, тайп-тайпара соми баьцадаараши, промышленни предприятеш вIалла а ца хилари — уж да укхаза салаIара базаш хьалъе торо хулийташ дола хьалаш. Къаьстта дика да цу гIулакха Вьетнама эггара хозагIа йолча городех цхьанне — Далата Iалама хьалаш. Боккха боацача гIудалиха кура хьисаперча Iама йисте улла из баьццарча гаьнашa къайлаьккхай. Города йистошкарча массехк кхуркхолго даим тIаувз туристий ордингаш. Цхьан хана буржуазена хьалъяь хинна дукхха особнякаш халкъа доалахьа яхай.

— Далатах дукха ца говш город-курорт хургья. — йоах провинце халкъа комитета председатела Ламдонг Ле Тхы. — Укхаза салоIаш хургба шоай мехка даьй хилара сийлен бокъо яьккха тха мехкахой.

Г. ЖИДЕЛЕВ,
ТАСС корреспондент.

ПАРТИЙНИ ГРУППА ГIУЛАКХАШ

Ше механик волча доакъара цехера моллагIа гIулакх а чIоагIа бехктокхаме хеташ чакхдоаккхаш ва къона коммунист Еремин Александр. Цудухьа соахка шоай партгрупоргалла а хоржаш доакъара цехерча партгруппера коммунистий тешам белар цунах. Укх шера юха а хержар Еремин Александр.

Йоккха яц «Червленский» яхача колхоза доакъара цехера партгруппа. Механизаторалла болх беш вола бархI коммунист мара вац цу группе. Цхьа барт болаш къахьегаргдолаш укх шера доакъар кийчдерашта хьалхашка оттадаь декхараш кхоачашдара коллектив тIаерзаяра болх хьаькъалца лелабу партгруппо.

Партгрупорга нов. Еремина отчетно - хоржамий собране белгалдаьккхача тайпара керттера теркам шерра социалистически яхь йоаржаяра тIабохийтар доакъара цехе. ХIара балха денна йолча итогех яхьа бюллетень арахецилга тIадилладар къонача коммуниста нов. Думанаевна. Шийй декхар толамца кхоачаш а ду цо.

Коммунист В. Х. Харакозов политинформатор ва коллективе. Хан - ханнахьа беседаш ю, КПСС ЦК июльски (1978 ш.) Пленума материалаш йовзийт, тIанйца социалистически декхараш колхозхоша кхоачашдеш хиларах дувц, гойтара агитаци кийчъю цо.

БIарччача шера хан - ханнахьа хиннай партийни собранеш. Дийцад дешаш: «Коммуниста декхарех», «Балха минута маьхах», иштта коллективерча экономически дешарах, коллективе коммунисташа беча кхетама балхах, механизаторий салаIареи бытеи гIулакхех, кхыдараш. Доакъара цехерча берригача коммунисташа дизза дакъа а лоацаш дийцар уж дешаш. Партийни группа, цун хIара доакъашхочо хьинаре хьийгача къих доакъара цеха производствана доккха беркат даьннилга белгалдаьккхар отчетно-хоржамий собране.

Укх шера къаьстта дикагIа болх бу цу коллективо, техникех лерттIа пайда эц механизатораша. Цудухьа гранулаш кийчъяра шера план хIанзле 154 процент кхоачашъяьй цо. Цунах дийцар отчетно - хоржамий собране къамаьлаш даьча коммунисташа.

Партгруппа дIахо кхоачашдара хьалхашка латта доккхий декхараш дика довзаш вар партгрупорг нов. Еремин. ХIана аьлча царна уйла тIайохийташ дар собране даь къамаьлаш.

А. РОГОЖИНА,
«Червленский» колхоза парткома член.

ХЬАША ТIАЭЦАШ ЙОЛА РОСТОК

Одессерча вовзаш волча цхьан фордахочо цкъа бегаш беш аьлар сога, ца йовзаш йолча форда йистерча городе порт лаха вIалла хала а дац. Мух хьекхача оагIорахьа ваха мара везац, немай гудокашка ла а дувгIаш, форда хьаж теркал а еш. Балтика тIерча йоккха порт а йолаш йолча городе Ростоке се нийсвелча дагадехар сона цо яьхар.

Хозахета оалаш дац, хетаргахьа, бегашта аьннача моллагIча хIаманца бакъдолчун дакъилг хул. Порт лехар аз цо яьххача бесса, дукха лехаш а ца лелаш. Бакъда, ваха веззача оагIорахьа ваха новкъостал дир сона кемай гудокели михали совгIа гаьннара гуш хиннача мовхьаш хьалъийдеча краний тIаьскаша а.

...Порта брокер Бернхард Эрст пирса йистте латт, кIайча каска лаба тIа кулг а лаьца, фордага хьежаш. Маьлха зIанараша къегабеча форда тIа ловзаш я чайкаш. ХIаьта гаьнна хьалха рейда тIа дехка кIура юкъе гуш я кема баьде силуэт.

— Ах сахьат даьлча укхаза хургда, — йоах Бернхарда.— Советски фордахой дилла а ух тIехьа ца бувлаш расписанех. Из ха ялалехьа причале дIакхача кхуврида вай.

Новкъост Эрст бакъхиннав. Нийсса ах сахьат даьлча хьакхаьчар Iалаьмате доккха кема — Мурманскера руда кхухьа «Доброполье».

— Дуккхача хана дензара тха партнер, — кхетаву со Бернхарда. — Тахан са а тесса цунга хьежаш да тхо. Тха металлургашта нийс эзар тонн совгIа аьшка руда концентраташ я езаш да из хIанз а. ХIаьта аз командана керда советски газеташи журналаши кийчдаьд. Ялхайтта дени ялхайтта буси хиннаб кагирхой никъ беш, почтага сатесса хургда...

Дийтта шу да Бернхард Эрст укх порте болх беш вола. СССР-ра доагIача хIара кемана эггара хьалха накъаболхарех цаI ва из, хIаьта советски фордахоша а дика вовзача сагага санна хаттар ду цунга. Болх кхоачамболлаш хул брокерий. Къаьстта тIакхийттаб из тIеххьарча шерашка, форда наькъаца лелаю вай мехкацара торговли интенсивно дегIаaха йолаелча денз. Шера порте доагIа 2700 кема, хIаьта царех хIара диълагIдар советски да.

ЛархIа а йоагIаш лоархI Ростоках дунен эггара лоархIамегIарча гаванеех цаI. Гучча я Iалаьмате йоккхий портови сооруженеш, бетонни пирсаш, гаьнна форда чу дIачуяха латта талгIешйохаергаш, Iалаьмате йоккхий, хи тIа лела доканш, хьатIаухa машиннаькъа путеш, дуккха мовхьаш хьалъийду кранаш. Теша хала да, дерригa а ткъо шу хьалха укх моттигашка хьекхаш мухи ловзаш талгIеши мара хIама дацар аьлча.

ТIом хьалехьарча справочникаш тIа Ростоках укх тайпара хIамаш яздора: торгови город Мекленбург — Шверина лаьтта Варнов яхача хи тIа, зIаммига порт а йолаш. ДегIаена я тхьамкий, сапа ду, йий доакхха промышленность.

Город тоаелар 1957 шера Германе Социалистически единни парте тIахьехамах хьалъе йолаяь йоккха порт хьаяь яьлча. Республика тайп-тайпарча миIинагашкара итташ эзараш кагирхой ихар укхаза ГДР ерригача территоре тIара лохьайир талгIешйохаергаши пирсаши хьалра дарбалаши Iалаьмате доккхий тIойи. ХIаьта шиъ-ах шу даьлча, рекордно лоаццача хана хьайийллар порт.

...Порта начальника новкъоста Зигфрида Зильбербаха кабинете хьалъэлла улл торгови линей маршруташ тIайола карта. Укхазара дIаух дунен дуккхача паччахьалкхенашка ГДР-а байракхаш тIаягIа кемаш, чубоагIа укхаза кховзткъа мехка викалаш.

Дика бувзамаш да тха эггара йоккхагIйолча советски портий Ленинграда, Архангельска, Рига, Клайпеда, Мурманска фордахоццеи портовикащцеи. Хьалха латта опыти новаторски къахьегама методаши балха юкъейоалае гIерт тхо.

М. КУБСЕВ,
АПН соб. корр.

Тахан — физкультурника Ерригсоюзни Ди

КЕРДАЧА ТОЛАМАШКА

Къахьегама а политически а хьинар айденнача хьалашка парте XXV съезда исторически решенеш вахаре кхоачашъяра тIехь шерра социалистически яхь йоаржаьча Нохч-ГIалгIайчен къахьегамхоша доккхий толамаш даьхад боахама, социальни культурни гIишлошъеча.

Иштта укх тIехьарча шерашка партийни, советски, профсоюзни органаша кулгал а деш, комсомольски, боахама, кхыйолча общественни организацеша дакъа а лоацаш дIахо дегIабенаб республикера физкультурни болам а. Таханарча дийнахьа республике йолаш я 282 спортивни зал, 8 стадион, 2 эзар баскетбольни волейбольни площадка, кхыдола спортивни гIирсаш. ТIатIа шерлуш йоагIа спортех физкультурех занятеш чакхъяхара материальни база. Хьалхьаь а яьнна болх беш я Грознера «Садко» яха къайла йола нек ду бассейн, «Динамо» стадиенера гимнастика зал, Малхбузен электрически сетей баскетболах, волейболах, спорта кхыдолча доакъоех яхьаш чаккъяха йиш йола зал. Чаккдаьнна довлаш латт Ведески районе Къойзан-Iам тIа олимпийски спортивни комплекс хьалъелга.

ГIадвугаш хIама да укх тIеххьарча шин шера физкультурникий мугIараштa 130 эзар совгIа саг тIаккхетар. ХIанз физкультурeца хьаккхашта гIулакх доагIаш бола нах вайцига 403 эзарнел тIехбаьннаб. Тахан республике я 858 физкультура, 7 шийн лоIамера спортивни общество. Керда хьаьй 4 берий-кагирхой спортивни школа, хIаьта цу тайпарча школашка спорта занятешка дакъа лоацараш 1550 саг дукхагIа хиннаб. Цудухьа 26 берий-кагирхой спортивни школашка тахан 8 эзар гаргга саг ва. Иштта вIашагI а ехка республика школашка болх беш я дIаьхдаь дешара ди а долаш спорта тайпа-тайпарча доакъошка специализаци ещ-йола 700 совгIа дешархо вола лаьрххIа 25 класс.

Физкультурни болама лоархIамегIа дола дакъа да цун мугIарашка ма-хулла дукхагIа нах юкъеозилга. Укх тIеххьарча хана республике хIара шера кийчву ГТО 119 эзар совгIа значкист, изза хиллал массови разрядаш йолаш вола спортсмен, 1600 совгIа цхьоалагIа разряд яраши спорта мастералла кандидати, 30 совгIа СССР спорта мастер.

Лакхьеннай республика спортсмений говзал а. Духхьал укх шера хьалхарча ялх бетта дунен халкъашта юкъера спорта мастер а хинна дIаэттав легкоатлет А. Казанцев, боксер Х. Джабраилов, шийн лоIамагIа кIалтохаргах летар А. Уциев, дзю-дох кIалтохаргах летар Х. Мараев. Таханарча дийнахьа республика спортсменашта юкъе ва 1 СССР спорта заслуженни мастер, 11 дунен халкъашта юкъерча спорта мастер, 230 СССР спорта мастер.

Республика спортсменаша доккхий толамаш даьхад Ерригроссийски Ерригсоюзни санна дунен халкъашта юкъерча а яхьашка. Духхьал шин шера РСФСР, СССР, Европа, дунен тайп-тайпарча яхьашка цар яьккхай 29 дошо, 37 дотон 43 борзен медаль. Спорта тайп-тайпарча доакъошкара республика 56 спортсмен юкъевигав РСФСР вIашагIтехача командашка, хIаьта мехка вIашагIтехача командай мугIарашка 26 вай мехкахо ва.

Физкультурни организацей болх тоабарах, лакха квалификаци йола спортсменаш кийчбара керда принципаш балха юкъейоалаярах Грозне вIаштIехьдаьлар соахкарча шера итогех шийн групперчa городашта юкъе РСФСР хьалхара моттиг яккха. Цу тайпара толамаш дахара шоаш хьалаьца никъ дIахобахьара кхы а дукхагIеи хьинарегIеи къахьега деза города физкультурни организацеша.

Къаьстта бехктокхаме декхараш республика спортсменашта хьалхашка оттаду 1980-ча шерара Олимпийски ловзараш город-турпал йолча Москве чакхдоаккхарг долаш хиларо. Цо дикка чингтохийтаргья физкультурей спорти кхы а сихагIа дегIаккхувлара. Физкультурацей спортацей гIулакх доагIаш мел барий сийлен декхар да дунен тIа эггара йоккхагIа йолча яхьашка дакъа лаца бокъо йоаккхалургйола спортсменаш вайцига хьалкхебелга.

Из санна атта доаца хIама дулургдолаш башха-дика специалисташ кIезига бац республике къахьегаш. ТIехдика спортсменаш хьалкхебеча доккхий хIамаш карагIдувлаш беркате къахьегаш ба тренераш: СССР заслуженни тренер Д. И. Багаев (шийн лоIамагIа кIалтохаргах латар), РСФСР заслуженни тренераш Ф. П. Куцель (самбой дзю-дой), И. Б. Кодзоев (еза атлетика), А. И. Чудаков (акробатика) В. С. Мацукатов (волейбол), тренераш В. П. Кириченкои Д. Ш. Дудаеви (футбол), Л. А. Ляхтинени М. В. Казанцеви (яйга атлетика), кхыбараш.

Цунца цхьана белгалдаккха доагIа массанахьа а физкультурни болам ма-боаггIа дIаоттабара, лакха квалификаци йола спортсменаш дукхагIа хьалкхебара, физкультурой спортой къахьегамхой, къаьстта кагирхой, унахцIено чIоагIъярай цар салоIилга вIаштIехьдаккхарай мел луш йолча торонех республике хIанз а тIехь бизза пайда ца эцилга.

Итт шерагара кховзткъа шерага кхачналца ханаш яьнна болча наха юкъе геттара дукха ба хан-ханнахьа еча физкультурей спортех занятешта юкъеозанза бараш. Кхувш йоагIа тIехье унахцIена, дегIаца низ болаш хьалкхеяра, спорт дIахо дегIаккхувлара даькъе хIанз дечул дукхагIа хIама дулургдар республика школашта, дешара кхыйолча заведенешта. Эсала я республика юртарча районашкарча физкультурникийи спортсменийи материальни база, дукхача боахамашка болаш бац штатни физкультурни болхлой. Цхьадолча даькъе из доагIа Грозерча предприятешта а.

Цхьабакъда тахан вай мехка массанахьа санна шоай цIей дездеш бола республика физкультурникаш, долаш дола кхоачамбоацараш дIа а доахаш, тIатеIла къахьега лаьрхIа ба керда толамаш дахара.

Б. ГАЙСАНОВ,
республика спорткомитета председатель.

Цхьа нтт-пхийтта шу тIехь а хьалха вай республикал арахьа специалисташтеи дукха боацача туристаштеи мара кхы хайра сага бовзаш бацар Къойзан-Iам. Цхьабакъда хIанз дукхача наха бизза мах баьб Iалама хозача моттиге уллача лоаман Iама. Ахкан эамалахьа укхаза хадац вай мехка тайп-тайпарча моттигашкара ухача туристий оазаш.

Цул совгIа, дукха ха я укхаза хIара аьхки тренировкаш е каноэн байдаркаши хахкара СССР вIашагIтеха команда уха. ХIанз Къойзан-Iам тIа хьалъяь йоалаш латт царна олимпийски тренировочни комплекс. Укх деношка а цига сборашка вIашагIкхийттаб мехка толашагIбола спортсменаш.

СУРТА ТIА: Къойзан-Iам тIара олимпийски тренировочни комплекс.

И. ПЛИЕВА сурт.

ЯЙГА АТЛЕТИКА

3—7 августе городе Краснодаре чакхъяьлар яйгача атлетиках йола РСФСР Къулбехьен зона ворхIлагIа территориальни спартакиада. Цига дакъа лоацаш яр 11 команда, царна юкъе — Нохч-ГIалгIай АССР команда а. Вай спортсмений цхьаццадолча яйгача атлетика доакъоех дика толамаш даха вIаштIехьдаьлар. Эггара хьалха цIи яккха догдоагIа Сарапкин Александра («Буревестник»), барьераш духьала йолаш 110 метр 14.2 секундах ведар из. Вай республика керда рекорд я из.

Укхаза цIи яккха безам ба 3, 5, 10, 20 километрай марафонски адарахи укх шера республика пхи рекорд оттаяь волча цхьаккха хIамо юхатохаргвоацача стайера «Спартакерча» Шевцов Михаила. Укх вай ювцача спартакиаде дукхача СССР спорта мастерашта хьалха ваьнна 10 километр удага кхоалагIа моттиг яьккхар цо, цун результат—30 минути 0,2 секунди. 5 км — 14 минутахи 17,6 секундахи ведар из. Цу даькъе республике ше оттаяь рекорд 15 секунда тоае вIаштIехьдаьлар цун.

ХIаравар 200 метр водача виъ маIа саг юкъевоагIача эстафете вай командас кхоалагIа моттиг яьккхар. ХIаьта цу эстафете дакъа лоацаш хиннача кхалнаьха командас — шоллагIа моттиг. ХIараяр 400 метр йодача эстафете кхалнаьха командас кхоалагIа моттиг яьккхар.

Дика толамаш даьхар цига кхо бутт хьалхагIа мара массови спорте дакъа лаца ца волавеннача Ахмадов Адама. Секунда бIаьлагIа дола дакъа таанзар цунна спорта мастералла кандидата нор-

СПОРТА ХОАМАШ

ма кхоачашъе. ХIанз 100 метр удаш болча спортсменашта юкъе лидер хинна дIаэттав Адам. Теша дог доагIа тIехь тIайоагIача хана цунах классни спортсмен хургва аьнна.

Барьераш йолаш 400 метр еддача Нохч-ГIалгIай пачхьалкхен университета студентка Миронова Ларисай вIаштIехьдаьлар хьалхара спортивни разряд яккха.

Бакъда, цхьаццаболча спортсменаша тоьал толамаш даьхадале а вай республика командас ялхлагIа моттиг мара яккханзар цига.

Цу территориальни спартакиаде яха командаш кийчъяьраш ба «Буревестника» ДЮСШ директор Матиев Мухарбеки гороно ДЮСШ тренер Лисовалов Владимири.

* * *

ЧАКХЪЯЬЛАР СПАРТАКИАДА

15 февралера 4 августе кхаччалца «Труд» яхача республикански шийн лоIамерча спортивни обществос чакхъяьккхар промышленни коллективай, учреждений, техникумий физкультурни коллективашта юкъера спартакиада. Спартакиадана юкъедоагIар 12 спорта дакъа — волейбол, баскетбол, истола тIара теннис, футбол, нек дар, яйга атлетика, ГТО многоборье, топаш кхувсар, шахматаш. Цу спортивни яхьашна дакъа лоаца коллективаш 4 группа йийкъаяр. Нагахьа санна хьалхарча кхаь группе чуйоагIараш йоккхий производственни предприятеши учреждениеши хиннаяле, хIаьта йиълагIча группе чуйоагIараш техникумаш яр. Хьалхарча групперча производственни коллективай физкультурникашта юкъе хьалхара моттиг яьккхар «Красный молот» яхача завода физкультурникаша: кхоалагIча группе — № 1-ча гIишлон материалий комбината, хIаьта йиълагIча группе — мехкдаьтта техникума коллектив.

Дика вIаштIехьъяьккха дIайнхьар массайолча организацеша уж спортивни яхьаш. Цу спартакиаде коталонаш яьхача коллективаштеи спортсменаштеи 12 августе — физкультурникий Ерригсоюзни Дийнахьа — дIалургда цу яхьашка цар даьха совгIаташ.

А. БЕК.

ЛОАМАН РАЙОНЕРЧА ДЕШАРХОЙ ГIУЛАКХАШ

Эггара бехктокхамегIарча декхарех да дешархой къахьегама тIаккхувш хьалкхебелга. Из гIулакх дика кхета а деш халкъа депутатий Советски районни Совета исполнительни комитета шийн заседане йийца а йийца чIоагIдир аьхкан каникулаш йолча хина дешархошка салаIийтара, царна къахьегаме кхетам балара де дезараш белгалдаь йола план. Берашка дикагIа салоIийтилга вIаштIехьдоахаш йола районни комисси вIашагIъеллар. Районе мел йолча юкъерчеи бархIшерарчеи школашка вIашагIъехка берий унахцIенон площадкаш я. Цига салоIаш да 1170 бер, дешархоех вIашагIъехка болх беш школашта ремонт яра бригадаш я. Дукха экскурсеш яьй бераша Дай-мохк бовзаши гонахьара Iалам Iомадеши. ТIема а къахьегама а сийлен моттигашка походе даха хиннад 2,5 эзар гаргга дола бер, пионерлагере салоIаш а салеIа ваьнна а ва 150 совгIа саг. Лакхерча классера дешархой хийла вIашагIбетталу юртбоахама производстве хьалхалаттаращца, районерча цIи хезача дикача нахаца. Из гIулакх дика дIаоттадаь латт Памятоевски, Асланбек-Шериповски, Борзоевски юкъерча школашка.

Районе вIашгIъехка болх беш я 15 дешархой производственни бригадей 5 звенои. Колхозаштеи школаштеи юкъе оттадаь договораш да. Дешархой бригадашкеи лесничествашкеи къахьегаш ва лакхерча классашкара 1020 дешархо. Цар гIулакх деш да 2,5 гектар тхьамка, 6 гектар хьажкIаш, 19 гектар сомий бешамаш, хIаьта школьни лесничествашa лелаеш а лораеш а я 36 гектар хьу.

Дешархой производственни бригадашка салоIийтилгеи болх байтилгеи дика дIаоттадаь латт Вашендороевски Асланбек - Шериповски юкъерча школашка.

Шоай даьштеи ноаноштеи дикна гIо-новкъостал ду бераша доакъар Iалашдеча а. Иштта, укх шера дешархоша 270 тонна йол хьеккхай.

Дика лел школай отрядашта юкъе дарба баьцаш гулъяра гIулакх а. Уж отрядаш я болх беш районе мел йолча школашка. Массарел дикагIа из гIулакх лел Борзоевски Улус-Кертерчеи юкъерча школашка. ХIанзле дукха баьцаш гулъяьй цар, уж аптенашка дIачу а еннай.

Дешархой производственни бригадштеи школьни лесничестваштеи юкъе шерра яьржа лел социалистически яхь. Цу яхьо дика гIо-новкъостал ду из болх массе оагIорахьара тоабаь лелабеи къахьегаме дика толамаш дахеи.

Г. ОСМАНОВ,
Советски районо заведующи.

Редактор Т. А. ТЕБОЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИ

12 АВГУСТ.
I ПРОГРАММА.

8.00 — «Ха». Информационни программа. 8.35 — Iуйранара гимнастика. 8.55 — «Говза кулгаш». 9.25 — «Дай-ноаной», шоана!» 9.55 — «Кхерам боацаш дIа-юха лелар». 10.25 — «Iуйранара почта» яха музыкальни программа. 10.55 — «Музеяшкеи выставочни залашкеи гIолла». 11.25 — «Тахан — физкультурника Ди». СССР Министрий Совета физически культурай спортай комитета председателa С. П. Павлова къамаьл. 11.40 — «Тха спортивни байракхашта кIал». Центральни телевиденеи Ерригсоюзни радиои советски иллей ансамбла концерт. 12.00 — Фильм-берашта! «КIаьнкаш — дика адамаш да». Телевизионни художественни фильм. 13.00 — «УнахцIено». Iилман-популярни программа. 13.45 — «Спортлото» тираж. 14.00 — «Дешара гом». 14.45 — «Музыкальни абонемент». Оперни къона илланaлархой. 15.20 — «Вай воай мохк». СибарегIехи Гаьнарча Малхбоалехи йола кинопрограмма. 16.15 — А. Глазунов. «Раймонда» яхача балета тIара фрагменташ кхоачашъю Паччахьалкхен симфонически оркестро. 16.30 — «Дийнача хIамай дунен тIа». 17.30 — «Кхерах даь зиза». Мультфильм. 18.00 — Футболах йола СССР Кубок. Финал. «Шахтер» — «Динамо» (К.). «Торпедо» стадионера трансляци. Перерывах — кердадараш. 19.45 — «Ясная поляна яхача юртара бIаьсти». Телевизионни документальни фильм. 19.55 — «Собака на сене» яхача художественни телевизионни фильма 1-ра сери. 21.00 — «Ха». Информационни программа. 21.30 — «Собака на сене» яхача фильма 2-гIа сери. 22.35 — «Иллеца вахаре гIолла». Телехьажархой письмошца оттадаь концерт. Чаккхьаьлча — кердадараш.

II ПРОГРАММА.

13.10 — Армянски ССР телевидене программа. 15.10 — «Низен, къоналеи, хозалеи цIей» Физкультурай спортех комитета председатела новкъоста Б. Гайсанова къамаьл. 15.20 — «Спортивни Нохч-ГIалгIайче» (нохчий меттала). 15.45 — Документальни фильм. 16.00 — «Кхоана — гIишлошъечуи Ди». «Злобински методах бе болх». 16.30 — «ГIишлошъечуи лаьрхIа концерт». 17.00 — «Нахи оаккхарийи». Художественни фильм. 2-гIа сери. 19.00 — «Саг дунен тIа» Юрта боахама къахьегамхоех лаьца кинопрограмма. Переслача дIахьу «Известия» газета обозревателя А. З. Иващенкос. 19.45 — Спортивни программа. Югославера передача. 20.15 — «Бийса даькъала хийла шун, бераш!» 20.30 — «Кинониекъбара клуб». ДIахьу — Ю. А. Сенкевича. 21.30 — «Тренер». Художественни фильм.

13 АВГУСТ.
I ПРОГРАММА.

8.00 — «Ха». Информационни программа. 8.35 — «Зарядка е дIаотта!» 8.55 — «Къилбаседа ХIирий АССР «Алан» яхача Паччахьалкхен халкъа халхарий ансамбла концерт. 9.30 — «Гургал бетта сахьат». 10.00 — «Советски Союза гIулакх деш ва». 11.00 — С. Туликова иллей темаех йола увертюра-фантази. 11.10 — Тахан — гIишлонхой Ди. Передаче дакъа лоац транспортни гIишлошъеча министра И. Д. Соснова. 11.40 — «Шун письмоех». ГIишлошъечуи цIейна хетаяь программа. 12.30 — «Юртара сахьат». 13.30 — «Музыкальни киоск». 14.00 — «Театральни спектакль». А. Арбузов. «Къаьнарча Арбата фаьлгаш». А. С. Пушкина цIерагIча Ленинградски Паччахьалкхен Академически драма театра фильм-спектакль. 16.40 — «Дуненъюкъара панорама». 17.10 — «СовгIатах латтац дош» яха телевизионни документальни фильм. 18.00 — Кердадараш. 18.15 — «Маьлха пхьагал» яха мультипликационни фильм. 18.25 — «Кинониекъбара» клуб». 19.25 — «Цыганий иллеш». Концертни программа. 21.00 — «Ха». Информационни программа. 21.30 — Л. Н. Толстой ваь 150 шу дизарга. «Воскресенье» яхача романа доакъош. ДIаеш СССР халкъа артиста П. Массальске. 22.40 — «Йиъ прелюди». С. Рахманинов. Чаккхьаьлча — кердадараш.

II ПРОГРАММА.

8.00 — Молдавс камерни хора концерт. Кишиневера передача. 8.40 — «Звездочка». Берашта лаьрхIа кинопрограмма. 9.30 — Концерт. 10.00 — «БIаргагуш дар — теша халадар». 11.00 — «Iуйранара почта». 11.30 — «Орленок» яхача студера къоначa корреспондентий СССР летчик-испытателца Советски Союза Турпалца С. Н. Анохинца вIашагIкхетар. 12.15 — «Дика товараш дукхагIа хилийтара». 12.45 — В. И. Лебедев-Кумача иллеши ашараши. 13.30 — Музеяшкеи выставочни залашкеи гIолла. 14.00 — «Подвига» полевой почта». 14.30 — «Турандота загадкаш». Музыкальни программа. 15.45 — ГIишлошъечуи. Денна хетаяь документальни фильмай программа. 16.25 — «Илли-78». 16.55 — «Форда кIайча гIажашка хьежа...» Телевизионни документальни фильм. 17.15 — «Аьттув на баьнна джентельменаш». О. Генри дувцарех оттаяь телевизионни спектакль. 18.15 — «Олимпиада-80». 19.00 — ДIалокх дуненъюкъарча конкурса лауреата Т. Тауэра (арфа). 19.30 — «УнахцIено». Iилман-популярни фильм. 20.15 — «Бийса даькъала хийла шун, бераш». 20.30 — Спортивни программа. Югославера передача. 20.55 — Э. Оганесян. Симфони. 21.30 — «Конец старой Березовки» яха художественни фильм.

РАДИО

12 АВГУСТ.

6.30 — «Юртара вахар лакха культура йолаш хилийтара тIехьа». Ведана районера передача (нохчий меттала). 6.45 — Хоамаш. 6.55 — Ашараш. 7.10 — Республикански газетий обзор. 7.25 — Ашараш (гIалгIай меттала). 8.25 — «Къонал» яха радиовыпуск (эрсий меттала). 10.20 — «ЗIокмоза» яха сатирически журнал (нохчий меттала). 13.00 — «Спортсменашта тха музыкальни моаршал». Концерт (эрсий меттала). 13.40 — «Лакхача гIулакхий зама». Яздархочун А. Ведзижева къамаьл (гIалгIай меттала). 14.30 — «ДIаеш авторо» яхача циклаца передача. Микрофона хьалхашка ба Р. Ахматовай, А. Латышеви, И. Минтяки (эрсий меттала). 16.00 — «Кавказа Iуйре» яха радиожурнал (эрсий меттала). 18.30 — ГIишлонхошта лаьрхIа концерт (нохчий меттала).

ХАОТТАМ

Тахан республике гIоллеи Грознеи хувцалуш морхаш а йолаш, йоачан а йоацаш, малхбузехьара секунде 3 — 5 метр чIоагIа мух а болаш, фегара температура республике 27 — 32, Грозне 30 — 32 градус йIовхал а йолаш ха хила тарлу.

Кхоанеи ломмеи наг-нагахьа кхоалленаш тIайоагIаш, йоачан а йоацаш, бе-беча оагIонгахьара секунде 3 — 7 метр сиха мух болаш, фегара температура бийсашка 13 — 18, деношка 23 — 28 градус йIовхал йолаш ха латта мег.

МЕТЕОСТАНЦИ.

БОЛХЛОЙ СПОРТА КЛУБАШКА

СПОРТ — УНАХЦIЕНОННА

«Улдуз» яхача спортивни клубах лархIа бокъо а йолаш шоай болхлой спортклуб лоархIаш ба лейтенанта Шмидта цIерагIча Бакински мехкдаьтта промыслови машинашъеча заводе. Цкъа-дале, из да завода хIара шоллагIвола болхло клуба итт секце доакъашхо хиларагIа. ХIаьта керттердар — спортклуба «продукци» тоннаехи процентехи лоархIаш еце а, машинашъераша хьогте а енцай «унахцIенон цеха» кхыча цехашта юкъе баьрчера моттиг. «Улдуза» секцех цхьанне балха юкъе дакъа лоацача хIаране кхетаду шийна спорто дикача оагIорахьа влияни еш хилар.

Цецвала везаш хIама дац заводской спартакиадашта юкъе дакъа лоацараш дукха хилар: клуба чемпион хила бокъо яккхара яхье ваьнна 1600 гаргга саг ва.

ТкъаьворхI спорта энтузиастах латтача клуба совето боккха теркам тIабохийт эскаре баха ха тIаккхаьчача кагирхошца беча балха. ДукхагIча даькъе ГТО значкисташ а хиле болх Советски Эскаре гIулакх де уха кагий нах.

СССР химически мехкдаьттай машинашъеча Министерства предприятешка физкультурно-массови болх дикагIа мича латт хара чакхъяьккхача хьажара-конкурса результатех «Улдуз» яхача болхлой спортивни клубо хьалхара моттиг лаьцай.

СУРТА ТIА: городокий спорта мастералла кандидат волча модельщика Петр Кукутова заводе болх бу 44 шу да. Къахьегамен спортен ветеран дилла кадай, санаргIата ва, спорто гIо ду цунна къахьегаме а кагирхоел тIехьа ца виса.

М. ЧИАПУРОВА сурт.
ТАСС фотохроника.

Шолжера кIант

Дог ураэтта, геттара гIадвахна цIакхаьчар Бисултанов Асланбек. Иштта мара кхы хила йиш а яцар из. ХIана аьлча Советски Iаьдала юбилейни шера шийн лоIамах кIалтохаргах латара дунен чемпион хиннавар цох. Гаьнарча Лозанне вай сийлахьйоккхача Даьхен спортивни сий лорадеш йоккха говзал а денал а гойтар цо.

Цу башха - дикача коталонга из кхоачаваь никъ аттачарех ба ала йиш яц.

...Грознена йистте уллача Шолже яхача юртарча юкъерча школе деша вагIача хана спортаца хьоашал тоссаделар Асланбека. Школе занятеш чакхъяьлча из бIаргаго йиш яр шийн нийсархошца кIалтохаргах леташ. Атта саг хилацар цун новкъосташта юкъе цунна духьала отталуш.

Асланбека ховш дар шийн юртахо Хасимиков Салман цIенхаштта кIалтохаргах лета Iомалуш волгеи цо белггала толамаш доахилгеи. Цкъа вIашагIкхийттача тренировке вига ше аьнна дехар дир цо Салманага. Иштта кхаьчар из республике итташ бола башха-дика спортсменаш кхебаь тренер волча.

— Оаха секце хургбола дунен чемпионаш мара дIаийбац хьона, — бегаш а цIенхаш а бIашагIъэбеш йистхилар Дэги Имранович Багаев.

— Сайна могар де хьожаргва, — шорттига аьлар Асланбека.

ДIайолаелар хала тренировкаш. Ха дIа ме йода тренера къаьгагIа гуш дар кхувш воагIача зIамигача сагах дика хIамаш дукха доахкилга. тIатеIла къахьийгача цо доккхий толамаш доахаргдолга.

ГIалатваланзар тренер. Яхьашкагара яхьашка шийн говзал лакхъеш хьавенача Асланбека массехк шера кагирхошта юкъе мехка, цул тIехьагIа дунен чемпионага кхаччалца никъ хьабера. Цун оамалашта юкъе дика вIашагIъийннадар денали эхьэздели, майрали нахаца кIаьда хилари. Из къаьгга бакъдир цо гIулакхаща.

...Бурса яха Турцера город. Укхаза 1976-ча шера чакхйоаккхаш яр маIача наха юкъера шийн лоIамагIа кIалтохаргах латара Европа чемпионат. Чемпионата хьалхарча дийнахьа туркий атлетаца Гючлюца вIашагIкхета везаш вар из. Цул цхьа бутт хьалхагIа Болгаре хиннача турнире из эшаве йиъ минут мара ха ца йишанзар Асланбека.

Чемпионате царна юкъе хинна вIашагIкхетар я хьинаре дIадоладелар. Лерташ къордерзадалла чIоагIа шокарчаш етташ, цIогIа деттаи бар шоай мехкахочох дог лаза болельщикаш. Счет 4:4 а йолаш чакхйоалаш латтар кхоалагIа период. Цудухьа итт секунд мара ха ца йисача тохавелар Асланбек. Цхьабакъда дIайолаяь прием из чакхъяьккхавалале ха кхоачаелар.

ХIаьта ховш ма дий, кIалтохаргах летача цхьаккха кот ца воалаш къаста йиш яц гIулакх. Цудухьа судахоша, хьалхара технически балл яьккхар Гючлю хиннилга теркал а даь, котваьннарг лаьрхIар цунах.

Сох новкъосташа даьха дог зехьа довш латт-кх, яхаш ши-шийца еча уйлаша корзагIваьккхар Асланбек. Ак, ши кулг вIашка а дилла Iохайча хIаьта а хIама мича хургда укхох, фухха даь а дIахо котвуьла веза, аьнна чIоагIо йир цо.

Цул тIехьагIа аргI-аргIагIа поляк Буссо, болгарин Петков, Европа экс-чемпион ГДР-ара Бютнер эшавир Асланбека. Иштта нийсделар цу чемпионате дозала цхьан категоре финале бовла Гючлюс., Бютнереи Бисултановеи бокъо йоаккхаш. ШоллагIча дийнахьа шоайла вIашагIкхета везаш вар Гючлюи Бютнери. Нагахьа санна турке котало йоаккхе, цунах Европа чемпион дIакхайкавергаар. Цхьабакъда котваьлар Бютнер.

Сайрийна чемпиона цIи къувса кIувса тIа ваьлар Бисултанови Бютнери. Шоайла вIаши дика бовзаш бале а шаккхе а гIалат ца валар духьа сих ца луш лата лаьрхIа вар царех хIаравар. Дале а юххьанце а дика аьттув баьлар Асланбека. 90-гIа секунда чакхйоалача хана IокIалтехар цо Бютнер. Шин кога тIа Европа чемпион а волаш хьалгIеттар Асланбек.

Дика дагайоагIа Шолжерча зIамигача сага 1976 шера январь бетта. Тбилиси хаина дунен халкъашта юкъера турнир. Ткъеста шу мара ца даьнна из цхьаккха сагах оагIув ца озаш, котвалар мара кхыйола уйла хьа тIа иа эшаш араеувлар цIи хезача спортсменашца хьалхле къувса.

Хьалхарча ниъ турах тIехдика чакхваьлар Асланбек. Цо эшавир Польше (1975 шу) хиннача дунен халкъашта юкъерча турнире хьалхара моттиг яьккха Р. Хутаба (Грузи). Румыне чемпион Ег Пананте, хьалхагIа Тбилисски турнире котало яьккха хинна В. Капошкин а СССР къамий VI Спартакиада чемпион В. Гулюткин а.

1974 шера мехка чемпион волча Э. Икаевац олимпийски чемпиона И. Ярыгина духьалъотта везаш вар Асланбек. Цу шиннеца кIалтохаргах латаш лакха говзал гойтар цо. Икаева а Ярыгина а цхьацца балл мара совгIа ца йоаккхаш эшавир Асланбек. Цу хана денз мехка толашагIболча атлетий мугIарашка дIаэттар из.

— Сона дукха дикадараш дувцаш хезадар Нохч-ГIалгIайченерча цу кIантах. — аьлар Асланбеках цу турнире хиннача дуккхаза дунени олимпийски чемпион хиннача Медведь Александра. — Цхьабакъда сона бIаргбайна зIамига саг кхы а толашагIа ва. ЧIоагIа низ болаши майреи спортсмен ва из.

Судахоша кхадж тессачул тIехьагIа, чемпионата хьалхарча дийнахьа шоайла вIашагIкхета безаш хилар юртахой. Иишар яхьашка дIахо дакъа лаца бокъо йоацаш вусар. Сакъердамеи ира спортивни къовсам латташи хинна из вIашагIкхетар дага ца хиннача тайпара ханал хьалхагIа чакхдаьлар. Массехк секунд мара ца йисача хана аргIайара прием чакхйоаккхаш човнаш хилар шинна а атлета. Салмана лораша дIахо лата бокъо яланзар, хIаьта ше яхачоа тIера ца ваьнна Асланбек яхьашка тIабитар.

ШоллагIча дийнахьа дIабийхха кортa а болаш лата араваьнна из дика тIайнцар дуккха эзараш болча нахах латтача аудиторе. Асланбека кхы а ялх вIашагIкхетар чакх а даьккха мехка чемпиона цIи яьккхар.

Цу чемпионатера воаллаше а Польше Европа юниорий чемпионате вахар Асланбек. Цига дерригача вIашагIкхетарашка хьакъоастальча 36 минут йолча ханах 2 минути 20 секунди мара ха ца йоаеш, ялх спортсмен эша а ваь чемпиона цIи яьккхар цо.

Дунен чемпионах дола дувцар дизза хургдацар Красноярске хиннача соахкарча шерара мехка чемпионат вай хьоаха ца йича. 100 килограмм дозал долча категоре цига вIашагIкхийттавар 15 саг. Царна юкъе вар Олимпийски ловзарашка шозза чемпиона цIи яьккха Ярыгик Ивани Тедиашвили Левани.

Чемпионат дика дIайолаяь Асланбек котвуваш йиълагIча турага хьаккхаьчача Ярыгинца вIашагIкхийттар. ДукхагIбараш олимпийски чемпион котваргва мотташ бар. Цхьабакъда из шита хетацар Асланбека. ВIашагIкхетар хьинаре дIадоладаьча цо счет 3:1 а йолаш хьалхле яьккхар цхьоалагIча периоде. Котваьлар из шоллагIчеи кхоалагIчеи периодашка а — 6:1, 8:2.

Финале чемпиона цIи къувсаш хилар Тедиашвилии Бусултанови. ВорхI шера цхьаккха сага эшаве ца могаш хьавенавар Леван. Хьалхарча минуте прием чакх а яьккха ши балл яьккхар цо. Дале а из минута чакхъялале нийсхо яьккхар Асланбека. Счет 5:2 а йолаш цунга хьалхле йолаш чакхъяьлар цхьоалагIа период. ХIаьта вIашагIкхетара тIеххьара минута йолаеннача хана Леван «моста» тIа а оттаваь чокIалтехар Асланбека.

Цу хана денз тайп-тайпарча яхьашка дакъа лоацаш хьавоагIа Нохч-ГIалгIай пачхьалкхен университета физвоспитане факультета йиълагIча курса студент Бисултанов Асланбек. ХIанз из тIатеIла тренировкашка къахьегаш а шийх бIубенна Москве хургйолча Олимпиадата кийчо еш а ва.

С. ЗЕЛИМХАНОВ.

ТХА АДРЕС: 364051, г. Грозный, Ленина, 9 (3-гIа этаж). Телефонаш: редактора — 3-44-96; редактора зам. — 3-39-11; бехктокхама секретара — 3-34-38; партийни вахарен культурай отделан — 3-61-46; промышленности отдела — 3-42-30; юрта боахама отдела — 3-42-28; письмой отдела — 2-80-71; бухгалтере — 2-54-30; корректорске — 2-89-88.

НАШ АДРЕС: 364051, г. Грозный, ул. Ленина, 9 (3-й этаж). Телефоны: редактора — 3-44-96; зам. редактора — 3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни и культуры — 3-61-46; отдела промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства — 3-42-28; отдела писем — 3-74-68; бухгалтерии — 2-54-30; корректорской — 2-89-88.

Газет арадувл шинарей, ерей, шоаттей деношка

СФ05221. «Грозненский рабочий» издательства типографи, Маяковске 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул Маяковского, 92. Заказ № 5857.